

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 23-61-23-65.
Mesečna naročnina 25 lir, za inozemstvo 40 lir. - Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.394 za inserate. Izključno zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstva: UPI S. A. Milano.
Rokopisov ne vračamo.

SLOVENEK

JULIJ 1944

19
SREDA

Abwehrrschlacht grössten Ausmasses in der Normandie

Grossangriffe südwestlich Caen zum Stehen gebracht — Schwerste Feindverluste nordöstlich St. Lo — Geringer anglo-amerikanischer Geländegewinn in Italien — Alle sowjetischen Durchbruchversuche im Süden der Ostfront zerschlagen — Einmann-Torpedo - das neuartige Kampfmittel der Kriegsmarine

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 18. Juli. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der Normandie hat im Raum südwestlich Caen und nordöstlich St. Lo durch den Einsatz neuer Kräfte auf beiden Seiten die Abwehrrschlacht grössten Ausmass angenommen. Südwestlich Caen wurden alle feindlichen Grossangriffe zum Stehen gebracht. Wo der Feind vorübergehend in unsere Stellungen eindringen konnte, wurde er in sofortigen Gegenstössen geworfen.

Besonders heftig waren die von stärkstem Artilleriefeuer unterstützten Durchbruchangriffe im Raum nordöstlich St. Lo. Es gelang dem Feind dort erst nach schwersten Verlusten, unsere Linien auf den Nordrand der Stadt zurückzudrücken.

Schlachtfieger unterstützten die Abwehrrschlacht des Heeres im Landekopf. In der Nacht wurden feindliche Truppsammlungen und Artilleriestellungen mit guter Wirkung angegriffen.

Im französischen Raum wurden wiederum 167 Terroristen und Banditen im Kampf niedergeschlagen.

Die im Wehrmachtsbericht verschiedentlich gemeldete Versenkung feindlicher Schiffe durch neuartige Kampfmittel der Kriegsmarine ist auf den Einsatz von Torpedos zurückzuführen, die durch einen Mann an den Feind gebracht werden. Bei diesem Einsatz hat sich der Matrosen-Obergefreite Walter Gerhold besonders ausgezeichnet.

Das Vergeltungsfeuer auf London dauert an.

Auch in Italien nahmen die Abwehrrschlacht in den bisherigen Brennpunkten immer mehr an Heftigkeit zu. Besonders südöstlich Livorno, nördlich und nordwestlich Volterra, im

Raum beiderseits Arezzo und südlich Ancona führte der Feind zahlreiche Angriffe, in denen er jedoch nur geringen Geländegewinn erzielen konnte.

Im Süden der Ostfront griffen die Sowjets östlich des oberen Bug weiter mit starken Kräften an. In Gegenstössen gesehlagene unsere Divisionen alle feindlichen Durchbruchversuche.

Im Mittelabschnitt warfen unsere Truppen an mehreren Stellen die auf das Westufer des Njemen vorgedrungenen Bolschewisten über den Fluss zurück. Westlich Wilna, im Seengebiet südlich Düna, nördlich der Düna, im Einbruchraum von Opotschka sowie südlich Ostrow versuchten die Sowjets auch gestern unsere Front zu durchbrechen. Alle ihre Angriffe brachen jedoch blutig zusammen. Hierbei wurden allein im Abschnitt nördlich der Düna 62 feindliche Panzer abgeschossen, Schlachtfieger vernichtet, 37 feindliche Panzer und über 3000 Fahrzeuge.

Marineartillerie-Leichter beschädigten auf dem Peipus-See drei sowjetische Kanonenboote.

Bei den Kämpfen an der Ostfront haben sich im Süden die fränkisch-sudetendeutsche 88. Infanterie-Division unter Führung von Generalmajor Graf von Rittberg und im Norden die rheinisch-westfälische 329. Infanterie-Division unter Führung von Generalleutnant Mayer durch besondere Härte und Zähigkeit wiederholt ausgezeichnet.

In der Nacht wurden bei einem feindlichen Luftangriff auf Kirkenes 37 sowjetische Flugzeuge in Luftkämpfen abgeschossen und damit über ein Drittel der Angreifer vernichtet.

In der vergangenen Nacht warfen britische Flugzeuge Bomben auf Berlin.

Obrambna bitka največjega obsega v Normandiji

Velenapadi jugozahodno od Caena zadržani — Najtežje sovražne izgube severnovzhodno od St. Loja — Skromna osvojitve ozemlja po Anglo-amerikancih v Italiji — Vsi sovjetski prebijalni poskusi na jugu vzhodnega bojišča so bili odbiti — Novo bojno sredstvo nemške vojne mornarice: torpedo, ki ga usmerja le en mož

Führerjev glavni stan 18. julija: Vredno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V Normandiji je zavzela obrambna bitka največji obseg na področju jugozahodno od Caena in severnovzhodno od St. Loja s posegom novih sil na obeh straneh. Jugozahodno od Caena so bili zadržani vsi sovražni velenapadi. Kjer je uspelo sovražniku začasnno vdreti v naše položaje, je bil v takojšnjih protinapadih vržen nazaj.

Posebno ogorčeni so bili sovražni prebijalni napadi, ki jih je podpiral najmočnejši topniški ogenj na področju severnovzhodno od St. Loja. Sovražniku je uspelo tamkar šele po najtežjih izgubah, da je pritišnil naše bojne črte na severni rob mesta.

Borbena letala so podpirala obrambne bitke vojske na mostišču. V noči smo z dobrim uspehom napadli zbirališča sovražnikovih čet in topniške položaje.

Na francoskem področju je bilo ubitih v bojih zopet 167 teroristov in tolovajev.

V vojnem poročilu različno omenjene potopitve sovražnikovih ladij z novimi bojnimi sredstvi vojne mornarice je pripisovati posegu torpedov, ki jih usmerja proti sovražniku le en mož. Pri posegu tega orožja se je posebno odlikoval mornariški narednik Walter Gerhold.

Masčevalni ogenj na London se vedno traja.

Tudi v Italiji je naraščala silovitost obrambnih bojov na dosegljivih žariščih vedno bolj in bolj. Posebno jugozahodno od Livorna, severno in severovzhodno od Volterre, na obeh straneh Arezza in južno od Ancone je pričel sovražnik s številnimi napadi, s katerimi pa je dosegel le malenkostno ozemlje.

»Borili so se do poslednjega diha«

Tokio, 18. julija. Japonski cesarski glavni stan je izdal v torek naslednje poročilo o zaključnih bojih na otoku Saipan:

Na otoku Saipan so podvzle naše sile 7. julija močan napad proti sovražniku, ki so mu zadale težke izgube. Do 16. julija so padli junaške smrti vsi japonski vojaki, med njimi poveljnik kopenskih sil, generalni poročnik Yoghitsuگو Saito, poveljnik mornarice kontreadmiral Takahisa Taujtmura ter vrhovni poveljnik na tem odseku viceadmiral Chuichi Nagumo.

Japonsko prebivalstvo na otoku Saipan je do konca boja sodelovalo s četami. Najhrže so tudi ti vsi delili usodo naših častnikov in vojakov.

Na južnem odseku vzhodnega bojišča so napadli Sovjeti vzhodno od zgornjega Buga dalje z močnimi silami. V protinapadih so razbile naše divizije vse sovražne prebijalne poskuse.

Na srednjem odseku so vrgle naše čete na več mestih boljševe, ki so prodrli naprej, na zahodno obalo reke Njemen nazaj preko reke. Zahodno od Vilne, na jezerskem področju južno od Dvinska, severno od Dvine, na vdornem področju pri Opočki, kakor tudi južno od Ostrova so skušali Sovjeti tudi večkrat prodreti našo bojno črto. Vsi njihovi napadi pa so se zlomili v krvi. Pri tem je bilo samo na odseku severno od Dvine uničenih 62 sovražnih oklepnikov. Borbena letala pa so uničila 37 sovražnih oklepnikov in preko 500 vozil.

Topniški čolni mornarice so poškodovali na Pejpuškem jezeru tri sovjetske topovske čolne.

Pri bojih na vzhodnem bojišču sta se ponovno odlikovali na jugu vzhodnega bojišča frankovsko-sudetsko-nemška 88. pehotna divizija pod vodstvom generalnega majorja grofa von Rittberga in na severnem odseku vzhodnega bojišča rensko-westfalska-329. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Mayerja s posebno trdoto in žilavostjo.

V noči je bilo pri nekem sovražnem letalskem napadu na Kirkenes sestreljenih 37 sovjetskih letal v letalskih bitkah; s tem je bila uničena več kot tretjina napadalec.

V pretekli noči so odvrgla britanska letala bombe na Berlin.

Nadalje pripominjajo k temu v Tokiu, da je vodil vrhovni poveljnik japonskih sil na Saipan pred pričetkom bitke slovesno ceremonijo ter je nato s trikratnim »bansai« klicem z golim mečem vrgel proti sovražniku. Tudi ranjenci, ki jih je bilo 3000, so pripravili vsi samomor. Vsi ostali vojaki so se z divjim besom zagnali na ameriške postojanke ter se borili do poslednjega trenutka, pri čemer so zadali Amerikancem izredno visoke izgube.

Izmir. Številni člani egiptskega senata so prejeli grozila pisma, v katerih jim groze z aretacijsko smrtno, če bodo še nadaljevali s politikjo WAFD-a.

Nova bitka ob izlivu Orne

Berlin 17. julija. Mednarodni poročevalski urad javlja o položaju na invazivskem bojišču:

Težke obrambne boje, ki so se tudi večer nadaljevali na področju jugozahodno od Caena, je smatral kot prvi del velike nove bitke na vsem področju izliva reke Orne. Potem ko člani napad na Caen vkljub zasedbi mesta Britancem ni prisnel zasedenih operativnih uspehov, pa izredno visoke izgube v ljudeh in gradivu, so skušali pretrgati nemški obrambni sistem na tem odseku ponovno s strani, zaradi česar so prejšnji teden zbrali na vsem jugozahodnem križu bojišča pri Caenu številne pehotne in oklepniske oddelke. V noči na nedeljo je podveljato nato britansko vrhovno poveljstvo s posebnimi oddelki svoj velenapad, s katerim je skušalo zasedati ključno postojanko na višini 112 severovzhodno od Esquaya, kar bi pomenilo, da bi lahko od tu Britanci nadzirali večino nemškega zaledja, kjer so se nabajale obrambne sile. V večernem nočnem boju so bili z največjimi izgubami vrženi nazaj na izhodno postojanko, tako da je bilo večeraj britansko vrhovno poveljstvo prisiljeno razširiti svoj velenapad tudi na zahodne odseke. Posebno nevarni je bil tukaj nek sunek vzdolž ceste Caen-Villiers-Bocage, ki je bil najprej usmerjen proti jugozahodu ter je dosegel kraj Noyers. Očividno pa je hotelo britansko vodstvo od tu usmeriti svoj napad proti jugu in jugovzhodu, da bi z močnim desnim križom uničilo nemške postojanke na vsem področju zahodno od Caena. Pri No-

versu pa so bile pripravljene močne nemške rezerve, ki so v silnem protinapadu vrgle britanske oklepnike nazaj proti severovzhodu ter jim zadale pri tem zelo visoke krvave izgube.

Neka druga britanska napadalna skupina, ki je sestajala iz močnih strelskih in oklepniskih oddelkov, je prodirala proti jugu ter je dosegla po dolgotrajnih in ogorčenih bojih pri Gavrusu in Bougyju ob reki Orne nek krajeven vdor, ki pa je bil zaustavljen in zajeten, še preden je bil dosežen pravi cilj te napadalne skupine, to je kraj Evrecy in severno od njega ležeča višina. Težki boji na tem področju so trajali vso noč do današnjega dopoldneva, ne da bi se pri tem Britancem posrečilo razširiti svoj vdor. Skupno so izgubili Britanci po dosedanjih delnih poročilih razen več tisoč mrtvih najmanj 66 oklepnikov.

Na ameriškem invazivskem področju so bili boji večeraj precej manjši kakor pa prejšnje dni, to pa gotovo zaradi visokih izgub, ki so jih utrpeli Amerikanci pri svoji splošni ofenzivi na področju St. Loja pa do normanske zahodne obale. Večeraj se je posrečilo neki ameriški oklepniki bojni skupini, da je z vzhoda prodrla do nekaj kilometrov pred mestnim robom St. Loja. Nemške obrambne sile pa so krvavo zavrnile vse ameriške poskuse, zasedati nadaljnje ozemlje ter prodreti v St. Lo. V večerajšnjih večernih urah so uspeli krajevni nemški napadi proti ameriškemu vdornemu področju. Vdorno mesto so tako zožili, da je neuporabno

Boljševiški pritisk ob Bugu in Njemenu

Berlin 18. julija. Na vzhodnem bojišču je ponovno narasel boljševiški pritisk ob zgornjem Bugu ter med Pripietom in Dvino. Med Tarnopolom in Luckom je nadaljeval sovražnik z močnimi pehotnimi, oklepniki in letalskimi silami s svojimi napadom ob zgornjem Bugu. Tam je v polnem teku ogorčena obrambna bitka. Zahodno od Tarnopola so Sovjeti ponovno z močnimi silami zaman napadli nemške postojanke na dveh vdornih mestih. Nemške čete so sestrelile nadaljnjih 13 oklepnikov ter zvišale s tem število v dveh dneh uničenih oklepnikov na 68.

Tudi zahodno in jugozahodno od Lucka so skušali Sovjeti razširiti svoja vdorna mesta. Pri tem so napadli na nekem težišču s sto oklepniki. V težkih bojih so bili napredujoči boljševiški zaustavljeni. V spremembah polnih bojih v obeh poslednjih dneh so uničile nemške čete tukaj 57 sovjetskih oklepnikov. Nemška bojna letala so v nizkem letu uničila 12 nadaljnjih oklepnikov, več topov in okrog sto vozil.

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so se nadalje težki boji. Severno od Pripieta pa vse do Njemena so dosegle nemške čete povsod popoln obrambni uspeh. Južno od Volkovskega napredujoči nemške čete, da bi zaprle vdorno mesto, v katerem se skušajo ojačiti boljševiki. Na področju Grodna so nemški grenadirji na zahodni obali Njemena preprečili številne sovražne probne poskuse. Vzdolž reke proti severu do Olpe so preprečile nemške čete boljševiške poskuse za prekoračitev reke. Z lastnimi protinapadi smo prodrli ponekod globoko v sovražnikov bok ter mu zadali težke izgube. Tudi tik zahodno od Olpe so se ob odporu nemških čet izjalovili vsi boljševiški probni poskusi. Nemške čete so pri tem predvsem izrabile nepregledno pragozno ozemlje.

Zahodno od Vilne prodirajo Sovjeti z močnimi silami na obeh straneh ceste, ki vodi proti severozahodu. Nemške za-

ščitnice so odbile boljševiške napade. Hitri nemški oddelki so v silnih protisunkih vdrl globoko za sovražnikov hrbet. Tam so uničili 30 protitankovskih topov ter pehotnih topov, sedem minometalcev ter razno drugo orožje. Pri bojih vzhodno od ceste Kovno-Dvina je izgubil sovražnik nadaljnjih 21 topov, 12 minometalcev, 27 strojne in številne ujetnike. Sovražnik je zaman nadaljeval s svojimi poskusi, da bi prebil nemške postojanke južno in jugovzhodno od Dvinska. Nemci so s protinapadom vrgli Sovjete iz dveh vdornih mest.

Ob severnih zapornih postojankah med Dvino in Pskovom so poizkušali boljševiki razširiti predvsem svoje vdorno mesto pri Opočki. Napadi, ki so jih izvedli z močnimi pehotnimi, oklepniki in letalskimi silami, so se izjalovili. V teku so lastni sunki za zožitev vdornega področja. Tudi severno od Opočke so odbile nemške čete močne sovražne napade južno in zahodno od mesta.

Novo nemško orožje na morju

Berlin, 18. julija. O uporabi novega nemškega bojnega sredstva vojne mornarice piše nemški vojni poročevalec Richard Hauptmann med ostalim:

Pršla je noč zamorcev. Nahajamo se na obali Seinskega zaliva. Večer je. Pred izlivom reke Orne se nahaja gozd dimnikov in jamborjev. To je angleška preskrbovalna mornarica za divizije na predmostju zapadno od reke Orne. Zamorec so pripravljeno za napad. Seveda to niso nobeni pravi zamorci, to je ime, ki so si ga sami dali. Za tem imenom se skrivajo nemški torpedni vozači.

Njihova naloga danes pomeni, da napadejo številne zavezniške edinice, ki se nahajajo pred izlivom reke Orne in ki so pod varstvom letalstva in ladijskega topništva. Ko je že temna noč in ko posveti le tu in tam mesec izza oblakov,

za razvijanje večjih napadov. Pri tem so Nemci zajeli številne ujetnike ter zaplenili tri težke oklepnike.

Izrazito ameriško težišče je bilo večeraj področje med Viro in Tauto, kjer je izvedla neka ameriška oklepniska skupina na ozkem področju južno od Bois du Houmet sunek proti jugozahodu. Od večeraj popoldne se neprestano nadaljujejo težki boji s temi napadalnimi oddelki.

Na vsem ostalem odseku so izvedli Amerikanci sicer na več krajih sunke s pehotnimi in oklepniskimi oddelki, ki pa so bili mnogo slabši kot prejšnje dni ter so jih zaradi tega Nemci brez napore odbili. Pri tem je bilo skupno uničenih devet oklepnikov.

»V 1« tudi v ponedeljek nad Anglijo

Stockholm, 18. julija. Kakor javlja agencija Reuter, je sporočilo angleško letalsko ministrstvo v ponedeljek zvečer, da so Nemci tudi v poslednjih 24 urah obstreljavali z letječimi bombami južnoangleške grofije ter londonsko mestno področje, pri čemer je nastala škoda in izgube.

Novi japonski mornariški minister

Tokio, 17. julija. Informacijski urad je sporočil v ponedeljek, da je bil Naokuni Nomura imenovan za mornariškega ministra kot naslednik admirala Šimado. Imenovani je bil uveden v svoje poste v cesarski palači.

Tokio, 17. julija. Novi japonski mornariški minister admiral Naokuni Nomura izhaja iz japonske mornariške šole ter je bil leta 1908. imenovan za mornariškega poročnika. Leta 1919. je bil povisani v kapitana korvete, leta 1922. je bil poslan na neko potovanje v Nemčijo in leta 1925. je bil poveljnik neke podmorniške edinice. Leta 1929. je bil mornariški ataše pri japonskem veleposlanstvu v Berlinu. Leta 1931. je bil poveljnik križarke Haguro in 1933. je bil prevzet v podmorniško šolo. Leta 1934. je bil povisani v kontreadmirala ter istočasno imenovan za poveljnika neke veje podmorniške skupine. Leta 1935. pa je bil šef generalnega štaba celotne mornarice. Leta 1938. je bil imenovan za viceadmirala, 1939. je bil mornariški ataše v Šanghaju in istega leta vrhovni poveljnik pomorskih sil v severni Kitajski. Leta 1940. je potoval po Evropi. Leta 1943. je postal član vrhovnega vojnega sveta ter istega leta poveljnik mornariškega oporišča Kure. V marcu tega leta je bil povisani v admirala.

Krvave angloameriške izgube v Italiji

Berlin, 17. julija. Mednarodni poročevalski urad javlja o položaju na italijanskem bojišču:

V srednji Italiji so se večeraj z nezmanjšano silovitostjo nadaljevali boji severno od Volterre in na področju Arezza. Severno in severovzhodno od Volterre so vrgli Amerikanci v borbo več oklepniskih oddelkov, ki so imeli s podporo številnih topniških baterij in močnih pehotnih oddelkov nalogo, da v veliki širini raztrgajo in prebijajo nemške postojanke. V dolgo trajajočih ogorčenih bojih se je posrečilo nemškim oklepniskim grenadirjem odbiti vse napade ali pa jih s protinapadom vržeti nazaj na izhodne postojanke. Nek majhen krajevni vdor severovzhodno od Volterre je bil s krajevnimi rezervami zajeten ter je postal tako neučinkovit.

Mesto Pogibonsi, ki so ga nemški lovski padalci prejšnjega dne predhodno zaseli in pri čemer so zajeli številne ujetnike ter zaplenili velike količine orožja, je bilo zaradi skrivanja bojišča ter zaradi ustanovitve premikajočih rezerv zopet opuščeno. Nemški oddelki so se odmaknili brez sovražnega pritiska. Drugo žarišče je bilo 15. julija na področju Arezza, kjer so zbrali Angloamerikanci posebno močno oklepnisko in pehotne sile, ki so bile razen tega še podprte s številnim topništvom in pehotnimi četami. Po večernih bojih se je odločilo nemško vodstvo za izpraznitve mesta. Pri mestu pa so se še nadalje držale bojne zaščitnice, ki se jim je posrečilo zadati visoke krvave izgube angloameriškim oddelkom, ki so vdrali v mesto. Skupno so izgubile zavezniške čete v bojih za Arezzo 21 oklepnikov. Krvavo so se zrušili ponovni sovražni poskusi, da bi vdrl v nemške postojanke tik severno od Arezza.

Japonska se ne bo pogajala

Tokio, 18. julija. Zastopnik zunanega ministrstva Katsuo Okazaki je kategorično demantiral ameriške vesti iz Rima, ki trde, da je japonski poslanik pri Vatikanu Herada izjavil papežu Piju XII. v soboto, da je japonska pod gotovimi predpogoji pripravljena na mirovna pogajanja.

Uspešen oddelek protiletalskega topništva

Berlin, 17. julija. Nek oddelek protiletalskega topništva je uničil od 8. do 13. julija v Vilni 51 sovjetskih oklepnikov, potem ko je nekaj dni

prej takoj v svojem prvem boju uničil 13 boljševiških oklepnikov. Razen tega je uničil ta oddelek v Vilni 5 polno zasedene sovjetske tovorne avtomobile, 4 protitankovske topove, en pehotni top ter več strojniških gnezd.

Neka četa protiletalskega topništva, ki se je nahajala na odprti cesti ter štitala kolodvor v Vilni, je pri tem sama uničila 16 sovražnih oklepnikov. Močni oddelki sovjetskih oklepnikov so poskušali tu prodreti ter s tem z boka napasti nemško postojanko v Vilni. Ta četa protiletalskega topništva pa je uničila drug oklepnik za drugim še preden so mogli pričeti streljati. Ko so pričeli streljati trije sovražni oklepniki, ki so se nahajali

eo nemški vozači že pripravljene za napad na angleško ladjeve.

V prvih urah novega dne prekinjajo močno tišino grozovite detonacije. Narednik Gerhold je bil prvi, ki je iz svojega torpeda izstrelil prvi strel na sovražnika. Svoje malo vozilo je moral voditi mimo več ruševic, da je prišel do večjega nasprotnika. Njegov strel je uničil neko križarko razreda »Aurora« s 5270 tonami.

Ko se je hitro nato obrnil in ko so ga z vseh strani obkoljevali rušilci in hitri bojni čolni, ki ga niso opazili, in ko so v njegovi neposredni bližini eksplodirale vodne bombe in udarjali topniški izstrelki, so že nadaljnji torpedi eksplodirali ob sovražnih ladjah. Križarke, rušilci in trgovski parniki so bile prve žrtve v tej noči.

Detonacija je sledila detonaciji, ladje so pričeleti goreti ter se pogrezati v morje. Z obale so s topniškimi daljnogledom natančno opazovali potopitev neke križarke. Križarka se je potopila z velikimi eksplozijami. Ko se je razvlekla megla, se je videla njena krma, kako se dviga proti nebu, nato pa se je ladja za vedno pogreznila v valove. Nje so sledili še razni rušilci in trgovske ladje.

To so napravili »zamorec«. Nemški torpedi, ki jih vodi en mož, so bili zgrajeni v najkrajšem času s posebnim ozirom na invazivsko bojišče. To je nek torpedo, v katerem sedi en mož, ki ga vodi in ki gleda skozi stekleno kupolo, ki je edina nad vodno gladino ter ki ima pod seboj še en nadaljnji torpedo, ki ga ta mož v danem trenutku izstrelji. Učinek tega novega orožja je strašen. Posebno dobro so se obnesli ti torpedi v obalni vojni.

Pariz. Iz vseh delov Francije prihajajo dnevnoro poročila, da uprizorjajo angloameriški letalci na cestah, poljih in na mestnih ulicah pravi lov na civilno prebivalstvo. Casopis »Cri du Peuple« imenuje to »umor mo, žena in otrok«. Angloamerikanci sistematično nadaljujejo s tem lovom.

Pariz. V sporazumu z angloameriški oblastmi je sporočil zastopnik de Gaulle, da so na zasedenem ozemlju Normandije preklani vsi protizidovski in protimasonski zakoni, ki jih je izdala francoska vlada po premirju. Ta ukrep spominja na ravnanje Badoglija.

na višje ležeči železniški progi, se jim je neopazno približala neka četa uničevalcev oklepnikov ter v boju iz bližine uničila vse tri oklepnike.

S srednjega odseka vzhodnega bojišča

Berlin, 17. julija. Mednarodni informacijski urad sporoča k boju na srednjem odseku vzhodnega bojišča:

Zelo močni nemški protinapadi so omejili tudi večer napredovanje sovjetskih napadalnih armad na glavnih bojnih žariščih. Zaradi tega so pridobili Sovjeti le po zelo trdih in zanje izgub polnih bojih z nemškimi zaščitnicami, ki so jih deloma podpirale močnejše rezervne sile, le omejeno ozemlje. Na ta način ni uspelo Sovjetom prodirati na cestah Baranoviči-Brest Litovsk in Volkoviš-Bialystok.

Južno od Grodna so prekoračili večerjaj Sovjeti preko Njemen ter prodirajo proti severozahodu. Nemci so vrhli tukaj v borbo zaščitne oddelke. Težki boji so v teku.

Tudi severno od Grodna so v teku težki boji z napredujočimi sovjetskimi enotami. Nemci se zopet postavljajo sovjetski premoči z močnimi protinapadi. Na cesti, ki vodi od Varenne v Merkino, so dosegli popoln obrambni uspeh. Sovjeti so skušali z množičnimi silami prodrati proti zahodu. Godilo pa se jim je tukaj prav tako, kakor pri zadnjem poskusu proti ozkemu nemškemu predmestu zahodno od Olite, kjer so hoteli vdreti v nemške položaje z močnim topniškim ognjem in večimi oddelki borbenih letal. Njihovi napadali

odelki so bili povsod razbiti, povsod so doživeli visoke izgube in zvečer so morali zaradi visokih izgub, ki so jih doživeli, začasnoma ustaviti svoje nastope.

Severno od Olite so udarili Sovjeti iz Njemenovega loka proti jugu. Nemški rezervni oddelki so jih kmalu zadržali in še ponoči so se vršili hudi boji.

Južno od reke Dvine, predvsem ob cesti Dvinsk-Kovno, so nemški oddelki z dobrim uspehom odbili številne boljše napade. Prav tako je bilo z močnimi sovjetskimi napadi pri Utenj pa do področja jugovzhodno od Dvinska, kjer so Nemci vrhli napadalec z naglimi protinapadi nazaj. Nič drugače niso potekali boji na področju med jezerom Osvea do področja severno od železniške proge Veliki Luki-Rositi, nekako v višini Sebeša. Kljub množičnemu napadu topništva in jatom borbenih letal niso boljše nikjer mogli prodreti. Bili so razbiti z visokimi izgubami z osredotočenim ognjem nemških strojnih topov na predpolju nemške glavne bojne črte. Zahodno od Kovlja je potekel večerjajski dan razmeroma mirno, vendar moramo računati s skorajšnjim ozviženjem veličenstva na tem področju, ker je bilo opazovani tukaj veliko zbiranje sil na sovjetski strani.

Roparske tolpe v južni Angliji in Londonu

Zeneva, 18. julija. V poslednjem času prinaša londonsko časopisje vedno več poročil o ropanju. Nekateri časopisi o tem na dolgo in široko razpravljajo ter pripominjajo, da podvzema prebivalstvo samoobrambne ukrepe.

»News Chronicle« poroča, da podpirajo predvsem ponoči oddelki samozaščitne policije in varnostne oddelke. Te patrulje se imenujejo uradno »antitroparji«. Iz vedno več področij prihajajo poročila o ropanju. Prebivalstvo se je moralo zaradi tega združiti, kajti oni, ki najbolj trpe pred temi tolpmi, so predvsem tako imenovani mali ljudje. Ženam vojakov, ki so bile

pri eksplozijah »V« ranjene in prepeljane v bolnišnico, oropajo v njih odsotnosti še to malo, kar jim je ostalo. Na drugi strani pa se udeležujejo teh ropov tudi ženske. Celo mladina od 14. do 18. leta je sestavljala takšne roparske tolpe. »News Chronicle« končuje z ugotovitvijo, da vsi zaščitni ukrepi ne bodo zadostovali, če se bo to še dolgo nadaljevali napadi »V«.

Tudi »Daily Express« poudarja, da so postale te roparske tolpe prava kuga za južno Anglijo. Člani teh tolpe se skrivajo v raznih opravilih. Časopis predlaga, da bi se morali poškodovani kraji zapreti z varnostno stražo.

USA izpodrivajo Anglijo v Indiji

Stockholm, 18. jul. Ameriška trgovina se skuša vedno bolj utrditi v Indiji. Kakor poroča newjorski strokovni časopis »Journal of Commerce«, je bila pred kratkim seja Export Managers Cluba, ene največjih trgovskih družb. Iz poročila, ki je bilo izdano na tem zasedanju, je razvidno, da misli ameriška trgovina posvečati v bodočnosti Indiji mnogo več pozornosti kot doslej. Indije ne moremo več smatrati kot gospodarski rezervat Velike Britanije. Že leta 1944 bo zavzela Amerika v indijski trgovski bilanci prvo mesto, tako kot kupec kot prodajalec, ne glede na pošiljke, ki so bile sklenjene po dogovoru o najemu in posojili. V bodoče je pričakovati še večji trgovinski promet med Indijo in Ameriko.

Finci bodo izpolnili svojo dolžnost

Helsinki, 17. julija. Žena finskega državnega predsednika Rytija je izjavila v nekem radijskem govoru, da neomajno zaupa v zmago ter je pozvala finski narod, naj se zaveda resnosti te ure. Med ostalim je izjavila: »Noben mož, nobena žena in noben otrok ne sme stati ob strani v boju za domovino, kajti boljše nam grozi, da nas bo popolnoma uničil. Mi vsi smo tesno zvezani med seboj. Zaradi tega moramo tudi naše privatno življenje spraviti v sklad s povedanim. Obrambna volja naj še tesneje združi ves narod. Hočemo izpolniti svojo dolžnost. Stoletja je bil Bog pomočnik našega naroda. Na to nas spominja 12 udarcev stolnice v Turku.«

Stolnica v Turku je finska narodna svetinja. Glas njihovih zvonov so dnevno oglašila v finskiem radiju.

Tisoči brezposelnih v Rimu

Zeneva, 17. julija. V Rimu je že zopet tisoče brezposelnih odkar so Nemci izpraznili to mesto, tako poroča »Daily Express«. Med brezposelnimi je največ bivših italijanskih vojakov, ki ne pripadajo nobeni enici več ter veliko število uradnikov, ki so izgubili svoje službe.

Novi letalski zločini

Berlin, 17. julija. Pri napadih ameriških bombniških oddelkov na južno nemško področje, so izvedli sovražni spremljevalni lovci vrsto napadov na podeželske občine. Na poljih ter na vaških cestah v Wolfpassingu, Pyrawarthu, Schweinhartu in Erdpressu ter v spodnjedonavskem okrožju so sovražni letalci v nizkem letu s strojnimi ali ponovno obstreljevalni kmete na polju. Nadalje se vedno pogosteje opaža, da uporabljajo ameriški letalci nad nemškimi državnim področjem posebne bombe, ki se uporabljajo sicer le na bojiščnih odsekih. Amerikanci so odvrgli takšne bombe v velikem številu na majhne kraje in vasi.

»Obrambna vojna«

Zeneva. Kakor poroča »Daily Mail« iz Eisenhowerjevega glavnega stana, se lahko označuje položaj v Normandiji kot »obrambna vojna«. Amerikanci napadajo nemške črte na zahodnem krilu normanskega bojišča, Angliji in Kanadčani pa na vzhodnem krilu. Boji pa so za vse izredno težavni, vseeno ali nastopa pehota ali kako drugo orožje. Zavezniki nimajo nobene možnosti, da bi razvili svoje sile v polnem obsegu. Ob polotoku Cotentin drže Nemci z majhnimi skupinami vse bojišče.

Carigrad. Pristojna vladna mesta so naročila turskemu časopisu, da sme prinašati odslej naprej izozemska poročila le, če jih je preloži časopisje od anatomske agencije. Prepovedano je prinašati poročila tujih agencij, poročevalskih služb ali radijskih postaj ter tudi vsi izozemski komentarji. Neizpolnjevanje te odredbe se bo kaznovalo po tiskovnem zakonu. Carigradska časopisje se že drži danih navodil.

Amsterdam. Kakor poroča radio London, bo zunanji minister Hull vidi odposlanstvo, ki ga je odposlal Roosevelt v London na razgovore o petroleju. Notranji minister Ickes pa bo njegov namestnik. Nadaljnji člani tega odposlanstva so mornariški tajnik Forrester, državni podtajnik in vojnem ministru Peterson in pooblaščenec za gospodarska vprašanja v inozemstvu Crowley ter namestnik predsednika urada za vojno proizvodnjo Wilson.

SPORT

Pregled igralcev na teniskem turnirju

Na hermečkanem teniskem turnirju so nastopili na prvenstvu Ljubljane poleg naših najboljših teniških igralcev tudi mnogi začetniki in novinci, ki so pokazali kaj dobro igro in precejšnje znanje. Da seznanimo občinstvo z igralci, objavljamo ta članek, v katerem bomo opisovali karakteristične udarce najvidnejših igralcev in njih način igre.

Zmagovalec gospodov in prvak Ljubljane je postal naš stari znanec Boris Smerdu, ki je zaigral aleeor nekoliko šibkeje kot pred leti, ko je bil v polni formi. Pozna se mu pomanjkanje troningsa, sigurne ni ved tako kot je bil, vendar ima vse odlike, ki odključujejo dobrega igralca. Njegov servis je izvrstan, druga žoga je skoraj prav tako močna kot prva, izvrsten je v igri na mreži, in to je njegovo najmočnejše orožje. Z močnim in ostrim udarcem s temeljne črte napade nasprotnika in ga spravi iz igrišča, tako da potem na mreži lahko doseže točke. Forehand kakor backhand sta mu močna, backhand nekoliko rezan.

Fritz Luckmann, tokratni finalist in nasprotnik Smerduja v končnem kolu je pokazal ravseseliv napredek. Njegova igra je zrelejša, udarec so mu preciznejši, posebnost backhand mu je tokrat izvrstno uspeval. Njegov servis je za njegovo igro prebikak, posebno druga žoga je prelaska in nasprotnik mu je na drugo žogo delal lahko direktne točke. V igri na mreži je zanesljiv, odključuje ga dober refleks.

Dr. Smerdu je igralca, ki ga odključuje izredna žilavost in izvrstno obvladanje nočne tehnike. Ujame skoraj vsako žogo, forehand mu je izvrsten, medtem ko sta mu servis in backhand precej šibka. V igri na mreži je precej zanesljiv, posebno dobro je vigran s svojim bratom v igri gospodov v dvoje. V igri s Dacarjem je imel precej poala, da je smagal po vodstvu Dacarja s 5:3 s 7:5. Dacar je izrazil igrac igre v dvoje.

Gradiški Fedor je presenetil s zmago nad Pušenjakom. Ta igra je trajala skoraj tri ure in igralca sta vodila izredno žilavo borbo za vsako žogo. V tem srečanju sta se sestala dva nasprotnika popolnoma različnih kakovosti. Medtem ko obvladuje Gradišnik prav za prav le dva udarce, to je forehand in backhand, to pa temeljito, razpolaga Pušenjak s velikim repertoarjem udarcev. Vendar je smagal v tej igri igralca, ki je imel več kondicije in vzdržnosti. Gradišnik je jako dober v štartu na žogo in ujel je žogo, ki bi jih marsikateri drugi igralca nikoli ne mogli ujeti. Njegov servis je precej šibak, posebno druga žoga, medtem ko mu je backhand skoraj močnejši kakor forehand. Njegova smaga je bila zasužena.

Bogataj Dušan, nada Ilirije, pa je bil tokrat precej izpod svoje običajne forme. Na trenutke je zabolestel, potem pa je naše žoge pokrvaril. Potrebno bo, da bo začel stvarno in sistematično trenirati, ker ima vse pogoje, da se razvije v izvrstnega igralca.

Dernovšek Marko je pokazal zadovoljivo igro. Tudi on se ni v polni formi in je nekoliko negotov. Vendar bo s marljivim treningom lahko dosegel izboljšanje udarcev. Njegov servis je jako dober, istotako backhand, medtem ko je forehand precej negotov in prekratke.

V mladinskem tekmovanju smo opazili zelo razveseljiv napredek mladine. Posebno hermečanska ekipa, ki je nastopila s šest igralci, je presenetila in pokazala, da ima dober material, s katerim se bo dalo še marsikaj narediti.

Zmagovalec Čebular Leon je pokazal dobro obvladovanje forehanda in backhanda. Izenačena sta mu ta dva udarca, tudi v igri na mreži je dokaj dober in siguren.

Suhar Jože je pa po našem mnenju najbolj od Čebularja. Je fizično precej močnejši, ima izvrsten servis in menimo, da bo v kratkem času prekosil svojega zmagovalca.

Ogrizek Miran je naravni talent in ima mnogo nade za dober razvoj. Šele 14 dni igra in menimo, da bo na prihodnjem turnirju precej energično posegel v dogodka.

Tušar Zarko ima lepo, izvrstne udarce, med mladino najlepši dolgi udarec, toda primanjkuje mu borbenosti in resnosti. Če bo postal bolj borben in resnejši, bo gotovo izvrsten igralec. Med mladino moram še omeniti Ilirijana Hočoverja, ki je naravni talent in ki bo lahko še mnogo pomenil, če bo marljivo verbal in če ga bodo vzeli v roke njegovi boljše tovariši. Jako dober je tudi mladi Hermečan Ciglar Pavle, ki je pokazal izredno žilavost in vzdržnost v igri ter je v skupini gospodov kategorije B nudil izreden odpor Mazelletu, ki ga je šele v treh setih lahko premagal. Stojanovič je zadnji iz hermečanske ekipe, ki pa je po-

»Pokažemo jim pa le, da nismo zanje«

Ljudstvo trpi pod boljševiškim bičem, a se mu ne uklone

V Beli Krajini so komunisti pokazali v polni meri, kakšno bi bil življenje pod njihovo oblastjo, če bi kdaj zavladali na Slovenskem. Po vesteh, ki prihajajo iz Bele Krajine, je vsak mogel v polni meri spoznati, kaj velja komunistično govorjenje o osvoboditvi, o enakosti in o novem redu. Medtem, ko so imele prej kmetije po deset glav živine, pa je bilo že premalo gnoja, da bi umno obdelali vsa polja, se je ta stvar pod tolovaškim gospodarstvom še zelo poslabšala. Redke so hiše, kjer bi imeli še tri glave živine, mnogo pa je takih, da so jim komunisti pustili po eno mršavo kravico.

Pa bo kdo mislil: »To morajo v Črnomlju in drugih krajih početi mesec, ko se je število živine tako znižalo.« Pa temu ni tako. Čeprav ubijajo n. pr. v Črnomlju vsak dan 4 vole, je dobilo prebivalstvo v oseih mesecih tolovaške republike le trikrat po 15 dkg mesa na osebo. Vse drugo se je pokuhalo po komunističnih uradih, raznih štabih, okrožnih in okrajnih odborih ter po hišah, kjer se zbirajo komunistični torenci.

V Beli Krajini je namreč precej »višje gospodec, ki se v polni meri zaveda svojih pravic, ko se tako postrvovno bori za narodov blagor. Požrtvovalni so res v pravem pomenu te besede, če jo izvajamo od besede »žrtje«. Pa ne le to, tudi razne aristokratske športe si privoščijo sta višje. Skozi Črnomelj jaha vsak dan Kidrička — tako imenujejo Belokranjec ženo sekretarja IOOF Borisa Kidriča — in nekaj metrov za njo jezdi njen sluga, ki mora podirati milostljivi streme, kadar se vpenja na konja.

Začelo se je tudi s svodenim gospodarstvom. Ne gre, da bi še naprej imeli od svojih podtelij, pa četudi so jih z varnostjo in pridnostjo spravili skupaj njihovi lastniki. Za državne upravitelje so postavljeni razni komunistični privrženci, navadno polizobrazeni, ki so pa že toliko pametni, da tujo imovino, s katero razpolagajo, prav dobro obrnejo v svojo prid.

Kljub temu, da imajo komunisti popolno oblast, pa se marsikateri belokranjski kmet ne ukloni povabilom na razne seetanke ali na mitinge. Med seboj se vzpodbujajo, da ne bi kdo omagal pred komunističnimi pretinami, takole: »Kar bo, pa bo. Pokažemo jim pa le, da nismo zanje.«

Komunistična konferenca v Trebnjem

»Gospodarski krogi« iz komunističnih vrst okolice Trebnja so se zbrali 21. junija na konferenco, kjer so prevdarjali, kako bi se našle nove možnosti za izmzgavanje prebivalstva. V Trebnjem so bili med drugim podani tudi sledeči predlogi:

»Napaka pri revkiranju hraniva je tudi to, da pošiljajo intendanta z majhnim spremstvom po hranivo; z majhnim številom intendant ne more do obmejnih krajev, v katerih je dejansko največ prilik za prisilne odkupe, upoštevajoč pri tem tudi dejstvo, da so ti kraji doslej le malo dali za NOV. Na vsak način bi bilo neobhodno potrebno, da se v pogledu prisilnih odkupov razbremenijo dosedanja v poštve prihajajoči kraji in se vsa teža tega prenese v obmejne kraje, kamor se naj napotuje intendant z močni-

kazal tudi dobro igro in bo veekakor še malo lepo napredoval.

V prvenstvu dam je prišlo v nekaterih srečanjih do izredno ostrih borb. Sicer ni bilo finalno srečanje bogve kaj bojevit, ker ni gšč. Hudoovnikovi nindža gšč. Mayerjeva prevel odpora. Hudoovnikova razpolaga s dobrim forehandom in precej sigurnim backhandom kakor tudi precejšnjo žilavostjo. Njena finalistka, ki ima vse predpogoje, da se razvije v odlično igralko, pa je mestoma nekoliko spočasnava in »okomodna«. Ima aleor jako dober drvine, vendar ji je backhand precej šibak in negotov.

V kategoriji B je pa prišlo v nekaterih igracijah do naravnost ogorčenih bojev. Tu naj omenim predvsem srečanje med dr. Kromkom in Čebularjem, ki je bila prva partija na turnirju in ki je trajala nad dve uri in pol. Mladi Čebular, ki je prešel na igrilec kot neznan igralec, je presenetil s svojo žilavostjo in odporom, ki ga je nudil ter v ogorčeni borbi premagal dr. Krika. Izredno žilava je bila tudi borba Mazelle—Bricieli Mane. V igri, ki je trajala preko dve uri, je bil Bricieli odpor šele v tretjem nizu skremen. Ogorčena je bila tudi borba Suhar-

mi patrolami. V tolikih morda zahteva to nekoliko več truda, je pa toliko olajšano, ker se bodo prisilni odkupi veliko lažje izvrševali v obmejnih krajih, kakor v krajih, ki so že skoro popolnoma izčrpani.

Na predlog, ki je bil zapisan v zapisnik te komunistične roparske gospodarske konference nam pove marsikaj. Prvič, da so ozemlja, do katerih imajo komunisti večkrat dostop »že skoro popolnoma izčrpana«. Drugič, da komunistični odkupi živine niso nič drugega, kot navadno ropanje, saj pridejo intendanti po živino z močnimi patrolami. Tretjič, da morajo biti ozemlja, ki jih varujejo domobranci, tem hvaležna »da so le malo dala za NOV.«

Na isti konferenci se je nek delegat pritoževal nad brezobzirnostjo komunističnega intendanta. Na zapisnik so prišle tele obtežilne besede: »Na stalnem dnevnem redu je pisanost in brutalnost intendantov ter grožnje z ustrelitvijo. Pogosto se zgodijo takile primeri: Nekemu intendantu je ušla krava in, ne da bi se brigal dalje zanjo, je odšel v drugo hišo in revkiral vola.«

Tako izvemo iz komunističnih uradnih zapisnikov, kako vzorno poslujejo komunistični intendanti. Ni dovolj, da ropajo ljudem živino, brez katere kmeti sploh ne bi mogli obdelovati polja. Pri tem ropanju so še skrajno nemarni in obestni.

Iz Trsta

Predpise protiletalske zaštite upoštevajte! Vedno znova se dogaja, da ob letalskem alarmu motorna in druga vozila s podvojen silo nadaljujejo svojo vožnjo, namesto da bi se ustavila kakor zahtevajo predpisi. S svojo divjo vožnjo spravljajo v nevarnost ljudi, ki hite v zaklonišča in jih begajo. V prihodnje se bo vsakomur, ki bo prekršil ta predpis, vozilo zaplenilo. — Nadalje se opozarja občinstvo, da naj bo v stanovanjih vedno primerna količina pitne vode in vode za gašenje. Tudi plinske pipe po stanovanjih in glavna hišna plinska pipa morajo biti med alarmom zaprte.

Dve ukradeni torbici. V času letalskega alarma se je zatekla v zaklonišče na trgu Belvedere služkinja Teresija Kuret. Ukradena ji je bila torbica, v kateri je bilo čez 1000 lir, dokumenti in živilske nakaznice vseh družinskih članov. — Na kolodvoru je bila ukradena torbica 40letni Karli Svark.

Z Goriškega

Strela je udarila. V neki vasi v bližini Casarec je med neurjem udarila strela in dve kmečki hiši. Ker se je ogenj razširil tudi na hlev, ga ni bilo mogoče pogasiti. Zgoreli sta obe hiši z gospodarskimi posolaji vred. Škoda je velika.

Ali veste

kako so živali in umirali slovenski duhovniki? Knjiga »Kri mučencev...« vam bo odkrila doslej neznan skrivnosti iz trpljenja in samožrtvovanja slovenskih duhovnikov.

Kansky Aljoša. Suhar je visoko favorizirana Kanskega premagal v treh nizih v igri, ki je trajala dve uri in pol.

Finalist kategorije B je poleg že omenjenega Gradišnika Stular Pavle. Možakar je levičar, obvlada precej sigurno vse udarce, ki so mu pa mekli in ima jako dobro tehniko nog. Ujame in vrača mnoge žoge ter je to njegovo najmočnejše orožje.

Besjak Branko je rutiniran igralec, ki ima sigurno, lepo igro. Njegovi udarci so zanesljivi, dober je v igri za temeljno črto in v igri na mreži. Gregorič Vlado ima dober servis in forehand, medtem ko mu backhand ni siguren in točen. Jelašič bi se lahko razvil v dobrega igralca, če bi več verbal. Razpolaga z dobrim forehandom in servisom, vendar mu primanjkuje fizične vzdržnosti. Mazelle igra povsem svojevrstno tenis. Vsako žogo reže, udarce ni povsem čop, je nekaka kombinacija topa in »salasa«. Veekakor je precej siguren in obvlada precej dobro oha udarca.

Prihodnji turnir bo priredila »Ilirija« in upamo, da bomo lahko v prihodnjem poročilu pisali že o izboljšanju znanja posameznih igralcev.

Denar, topovi in kri...

Čeprav je pomenil Stavyskijev škandal za levičarje velik poraz, je divja gonja proti njim končno le prenehala. Še bolj čudno pa je, da se je 1. 1934 in 1935 ponovila prav takšna parlamentarna igra, prav takšni volilni predsedki, prav takšno podkupovanje in prav takšna nezmožnost, da bi se prilagodili razmeram, ki jih je terjgal čas, kakor že večkrat prej.

Od 1. 1919 je desničarsko Francijo zajel strah, da ne bi ostala osamljena. Da bi se pomirila, je iznašla tolažilno besedo: »varnost v vzajemnosti« in se je naslonila na Društvo narodov. Ob enem pa se je obozročila z železom in jeklom. To obozrovanje Francije pa je imelo za posledico, da se je pričela obozroevati tudi Nemčija.

Z nastopom Hitlerja in z naglim obozrovanjem Nemčije spomladi leta 1934 je Francijo še bolj zajel strah, da ne bi ostala osamljena.

Anglija pa je tedaj igrala dvojno igro, kakor je bila to sploh njena nava da zlasti se po vojni. Italija je z dopadanjem opazovala nacionalno-socialistično gibanje v Franciji (sestanek v Benetkah) Mala zveza je omahovala, Poljska je omahovala še bolj oziroma

je sklenila z Nemčijo neke vrste modus vivendi glede Gdanskega. Edino le Rusija je držala, kakor se je zdelo, roke nad Francijo. Pravim: »se je zdelo,« kajti v resnici ni bilo tako, kakor so pozneje pokazala dejanja. Rusija ni imela pri tem drugega namena, kakor zboljševizirati Francijo. A kljub temu je Rusija proti koncu novembra 1. 1933 poslala v Pariz Litvinova, da bi v Franciji potipal žilico in videl, ali kaže z njo skleniti prijateljstvo. Nova vlada kartelistov ruskega poslanika ni sprejela s posebnim veseljem. Ruska poizvedovanja pa so se razbila zaradi Barthouja, izrazitega desničarja in velikega prijatelja Comitiésa des Forges.

Pozneje, spomladi 1. 1934 pa je Barthou v Zenevi vendarle prisluhnil sovjetski sireni. To se je bilo zgodilo iz strahu pred Hitlerjevo Nemčijo. Ta strah je prevzel vse desničarske ministre. Zato so bankirji napeli vse sile, da bi pospešili dogovore za zvezo z Rusijo, kar se jim je tudi posrečilo.

Troje dejstev je privedlo visoko židovsko-masonske banko do te odločitve: Beseda Velikega Orijeata, poročilo upraviteljev o občnem zboru francosko-amerikanske družbe Standard Oil na-

našajoč se na bilanco leta 1934-1935 ter večkratni obiski Reneja Mayerja, glave Rothschildove hiše v Moskvi.

Veliki kapitalist Rene Mayer je privikrat potoval v Moskvo 30. aprila leta 1934. Vrnil se je zelo navdušen nad svojimi uspehi. Medtem ko so o njegovem potovanju listi le na kratko poročali, so se ob njegovi vrnitvi, na široko razpisali. Celo »Humanité«, je pisal o izjavah glave »Rothschildove hiše« o možnosti francosko-ruske zveze. Kmalu potem, 22. maja 1934, je francoska socialistična stranka poslala v Moskvo svojo delegacijo, da bi s hominterno sestavili skupni program. Dobro leto prej, 6. marca 1933, je prav ta skupina s preziorom zavrnila predlog komunistov, da bi se osnovala »združena fronta proti kapitalizmu za doseg delavskih pravic«.

Dne 16. julija je Veliki orijent dovolil pogajanja med francosko in rusko »demokracijo«. Priprčani so bili, da bi tak sporazum, ki naj bi bil politično-gospodarsko-vojaškega značaja zelo okreplil in utrdil obe »demokraciji«.

Dne 21. julija sta komunistična in socialistična stranka podpisali medsebojen sporazum. Od tega trenutka dalje je bil francosko-ruski sporazum prav tako trdno sklenjen, kakor je bila prej trdno sklenjena ljudska fronta. Kak mesec pozneje je baron Mavricj Rothschild, ki je bil tudi senator v

okrožju Visokih Alp, odobril ta pakt. In še en član Rothschildove hiše, James-Henri, je v času volitev 1. 1936 kandidiral kot poslanec ljudske fronte za okrožje v Compiegne in bil tudi izvoljen s komunističnimi glasovi.

Meseca maja 1936 je ljudska fronta, ki je obstajala iz skupine radikalov in radikalnih socialistov (Herriot, Chauvtemps, Daladier), ter iz socialistične stranke (Blum) in iz skupine komunistov, ki so se združile, zmagal z veliko večino glasov.

Za volilne stroške je plačala Banque de Paris et des Pays-Bas 145 milijonov frankov.

XV.

Naskok visoke finance na Comité des Forges.

Ko je prišla ljudska fronta do moči in sicer s pomočjo blagoslova iz Moskve in s podkupinami visoke finance, jo je čakalo na mizi dvojje menic, ki so jih jim predložili v plačilo. Ena se je glasila na plačilo volivcem, ki so zahtevali volivne reforme, druga pa se je glasila na ime bankirjev, pristavev revolucionarjev, ki so zahtevali reforme visoke finance ter razvrednotenje franka.

Zadostovala je ena sama seja, da so potem lahko izvolili regente in sicer regente izmed 200 najmočnejših delničarjev. To skupino so povežali z drugimi skupinami v sovet, ki naj bi bil

Dogodki v Ghiaie di Bonate pri Bergamu

Opozorilo bergamskega škofa glede Marijnih prikazovanj Adelaldi Roncalli

Poročali smo že, kako veliko pozornost je v severni Italiji in zlasti v okolici Bergama povzročila novica, da se sedemletni dekletci Adelaldi Roncalli prikazujejo Božja mati. Ko so se govornice raznesele, so tisočniki ljudi začeli prihajati konec maja v kraj Ghiaie di Bonate pri Bergamu. Novica se je hitro razširila po severni Italiji in prišla tudi k nam.

Škofiji napovedi o velikih dogodkih, ki naj bi se odigrali ta ali oni določeni dan, kakor tudi najbolj pestra opisovanja vidnih, ki da jih je imela Adelaida Roncalli, in ki jih ljudska domišljija ali povčava ali pa si jih razmišljuje.

Bergamski škof Bernareggi je zato v listu »Eco di Bergamo« izdal sledečo sporočilo, ki ga prinašamo po videmskem tedniku »La vita cattolica« z dne 9. junija 1944.

»Škofijskemu ordinariju se zdi potrebno, da ponovno vabi vse, tako duhovnike kot laike, k zelo rezerviranemu zadržanju k dogodkom v Ghiaie di Bonate. O teh dogodkih škof sam izjavlja, da še nima zadostnih razlogov za končno sodbo.

Zato je treba paziti in ne verjeti vsem govoricam, ki krožijo o dekletci ter o njenih prikazovanjih, ker je veliko teh govorice docela fantastičnih. Tako se nikakor

ne sklada z resnico, da bi dekletca govorila o novem prikazovanju za 13. julij.

Govori se tudi o čudežnih ozdravljenjih, ki naj bi jih tudi ugotovili zdravniki. Dejansko je javljenih mnogo primerov ozdravitve; resnici na ljubo pa je treba reči, da nobeno ozdravljenje, ki so ga do sedaj zdravniki preiskali, ni tako, da bi moglo vzdržati vsaki kritiki in da bi se moglo po kánonskih predpisi imenovati čudežno. Treba je torej paznje, ko govorimo o čudežih, še preden merodajni čimlji izročijo svojo sodbo. Kvečjemu, ker je razmeroma še malo primerov zdravniško preiskanih in pri mnogih manjka zadostnih podatkov — o nekaterih se sploh ne kaj malo določnega — prosi škof vse tiste, ki bi vedeli za važnejše ozdravitve, izvršene v Ghiaie di Bonate ali na priprošnjo Marije, ki se bo tam prikazala, da sporoče to zdravniški preiskovalni komisiji, ki se je ustanovila na škofijskem sedežu v Bergamu.

Škof opozarja nato, da kan. 1309 Zakonika cerkvenega prava prepoveduje »pocam pravku vsako objavljane, ki poroča o novih prikazovanjih, prerokbah in čudežih; če niso prej preiskani in potrjeni od merodajne cerkvene oblasti v prizadeti škofiji«.

Novi grobovi

† Ivanka Hočevar. V Ljubljani je v Bogu zasjala gospodična Ivanka Hočevar. Blago rajnico bodo pokopali v sredo ob pol treh popoldne iz kapele sv. Andreja na Zalah.

† Jože Kovič. V Ljubljani je umrl režiser Državnega gledališča g. Jože Kovič. Rajnega režiserja-igralca bodo pokopali v sredo ob 15.30 iz kapele sv. Andreja na Zalah.

† Milica Fasan. Po daljšem trpljenju je izdihnila gospa Milica Fasan. Blago rajnico bodo pospremili na zadnji poti v četrtek ob petih popoldne iz kapele sv. Nikolaja na Zalah.

Naj ravnim svetj večna luč, vsem njihovim ostalim naše iskreno sožalje!

Zgodovinski paberki

1427. leta je umrl prvi srbski despot Stefan Lazarevič. Na Kosovem je bila zlomljena odpora sila Srbov. Sicer so se nekateri velikaši na svojo pest še vedno borili s Turki, toda bilo je jasno, da se Srbi ne morejo več samo uspešno upirati turški sili. Lazarjeva vdova Milica se je zato pobotala s sultanom, ki je osvajanca nadaljeval. Najprej je osvojil Solun, zasedel nato Skopije ter po trimesečnem obleganju 1393. leta zavel še bolgarsko prestolnico Trnovo. Turške meje so bile pomaknjene na Drino, Savo in Donovo. Po neuspelem uporu vlaškega vojvode Mirča so Turki udarili celo preko Donave, v nevarnosti je bila še Srednja Evropa. Da bi zavrl turško napredovanje je rim.-nem. cesar in ogrski kralj Sigmund zbral močno vojsko, ki so se ji pridružili tudi številni križarji in sklenil udariti v turške dežele. Toda pri Nikolaju je doživela križanska vojska težak poraz. K sultanovi zmagi so veliko pripomogle vprav srbske čete, ki jih je vodil Stefan, sin kosovskega junaka. Turkom je bila pot v osrčje Evrope odprta, posebno še ker so nastale na Ogrskem in Hrvaškem velike notranje zmede. V tem nevarnem trenutku pa je prišla Evropi rešitev iz osrčja Azije. Mongolski vladar Timurlenk je udaril z močno vojsko nad Turke in jih v Mali Aziji pri Angori 1402. leta popolnoma porazil, sam sultan Bajazit je bil ujet. Stefan Lazarevič, ki je dotlej zvesto služil sultanu, je sklenil turški poraz izrabiti in svoji domovini znova priboriti svobodo. Izpod Angore se je preko Carigrada, kjer mu je bizantinski cesar podelil naslov despot, ki ostane posebej naziv srbskih vladarjev, vrnil v domovino. Opore v borbi proti Turkom pa je iskal tudi na Ogrskem. Sigmond je podelil svojemu zavezniku pokrajino Mačvo in Beograd, ki ga je Stefan izbral za svojo prestolnico. Na Turkem so se po Angorskem porazu sultanovi sinovi deset let borili za oblast, tako je imel Stefan dovolj časa da je združil selske pokrajine in trdno enoto in jih na znotraj urenil. Ukrotil je uporno plestvo, pospeval rudarstvo, trgovino in obrt ter organiziral stalno vojsko. Beograd je močno utrdil in ga okrasil z mnogimi stavbami. Tudi sicer je Stefan mnogo gradil. Od vseh zgradb je najznamenitejša samostan Manasija ob Resavi, ki je postal važno kulturno središče Srbije. Od mnogih naporov izrpan je preizkušeni despot 1427. leta umrl. Bil je zadnji pomembnejši vladar srednjeveške Srbije, ki je pod njegovo vladavo zadnjič vsrila kratko dobo reda in gospodarske ter kulturne rasti.

DVE NOVI PESNIŠKI ZBIRKI

Vinko Beličič: ČESMINOV GRM
Opr. arh. V. Gajšek. Broš. 22 lir.

Mitja Šarabon: BOLECINA
Naslovna risba R. Debenjak. Broš. 25 lir.
LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI
Pred škofijo 5 in Miklošičeva 5.

Osebnostne novice

Diplomiral je iz umetnostne zgodovine na filozofski fakulteti v Ljubljani g. Janez Veider, spiritual v urulinskem samostanu v Ljubljani. Gospodu spiritualu, ki je znan zbiratelj in odkritelj umetnin, po našem podeželju, pisatelju knjig o sv. Hemi, o škofiješkoj preteklosti itd. iskreno čestitamo!

Poroka. V tork sta se poročila v cerkvi sv. Cirila in Metoda za Bežigradom g. Tine Knafelc, trg. sodrnik pri tv. St. Cuznar, in gđc. Ida Bahar, uradnica pri tv. E. Jeras in drug. Priči sta bili ženinov brat ing. Tone Knafelc, uradnik Pokrajinske uprave in ing. Boris Cernigoj, univ. asistent. — Mnogo sreče in božjega blagoslova novoporočencema na njuni življenjski poti!

Z Abrahamom so se srečali danes kar trije ljubljanci. Njihovi prijatelji so nam poslali članke s podatki. Zdi se nam, da res ne gre, da bi može na višku življenjskih uspehov in sredi načrtov za bodočnost vlačili po časopisju kakor tiste, ki že svoločli gledajo na jesen svojega življenja. Zato pa vsem trem krepak: na zdravje!

Kri mučencev...

Knjiga o duhovniških žrtvah je izšla. Vsebuje življenjepise duhovnikov in podatke o njihovi smrti. Gotovo je med njimi vaš znanec ali vaš dušni pastir, ki ga je umorila komunistična roka :: Cena knjige je 10 lir.

1870. leta je francoski cesar Napoleon III. zaradi sporov glede španske krone napovedal Prusiji vojno. Bismarku se je posrečilo Nemce združiti, francoske cesarske armade so v ogorčenih bojih doživele poraz. Sedanska predaja je zapeljala Napoleonovo usodo in omogočila rednjenec Nemčije. Frankfurtski mir pa je podobno kot desetletja kasneje Versailleski nosil v sebi kal nove vojne.

manje tudi za vezano besedo, ki jo je zastiral do sedaj blazanstvo za romani in širokim branjem. V materializmu časa je človeku tako potrebna tihá, lirčna lepota, ki prihaja iz srca in gre v srce.

Tudi Beličičeva zbirka »Česminov grm« je taka tihá lepota, ki jo občuti le dobro srce pesnika in človeka. Kako lepo je orisan tak česminov grm v začetni pesmi, ki takoj izda tudi način Beličičevega pesnjenja:

Česminov grm, iz hregovitih tal rastoč, posut z ostrim bodičjem, od cvetja žolt — ob kliku in spreletu te veter komaj zmake sredi trav. Avgust predahne nedrja dobrav, tedaj med skalami zakrnavi in s trpkimi dežulji pičilo pogostiš.

Pičje in pesnika, ki zna doumeti to tiho življenje narave in občuti lepoto takega cvetočega grma, da se mu utrga vzdih:

Ti ljuba priča mojih jasnih dni, kako je tuje, kjer te ni!

Taka je uvodna pesem.

Zbirka sama pa je razdeljena v tri oddelke, ki sicer nimajo posebnega naslova, so pa ločeni s posebnimi okusnimi vinjetkami. Prvi del obsega deset pe-

Za današnji dan

Koledar
Sreda, 19. malega srpana: Vincenco Pavelski, spoznavalec in ustanovitelj reda; Silmah, papež; Arsenij, spoznavalec.

Četrtek, 20. malega srpana: Časlav, spoznavalec; Marjeta, devica in mučenica; Hieronim Emil, spoznavalec in ustanovitelj reda.

Lunina sprememba: mlaj ob 6.42. Hesel napoveduje spremenljivo vreme.

Dramsko gledališče
Zaprto.

Operno gledališče
»Mrive oči«. Izven. Ob 18.

Kino Matica
»Brez tebe ni življenja« ob 16 in 19.

Kino Union
»Gasman« danes samo ob 17.

Kino Sloga
»Ob 9 pride Harald« ob 16 in 19.

Lekarniška služba
Nočno službo imajo lekarnar: mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9; mr. Rumer, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayor, Sv. Petra cesta 78.

Cerkveni vestnik

Trije zlatomašniki v cerkvi sv. Jožefa. Ob sklepu svojih duhovnih vaj, ki jih opravljajo v Domu duh. vaj, bodo v petek, 21. t. m., to je na obletnico svojega mašniškega posvečenja opravili svoje jubilejno sv. maše trije letošnji gg. zlatomašniki in sicer vsi hkrati ob 6. uri v cerkvi sv. Jožefa. G. Janes Dolinar bo opravil prov. daritev pri glavnem oltarju, g. Janes Strkelj pri oltarju Sreca Jezusovega in g. Franca Bernak pri Marijinem oltarju. Po sv. maši bodo skupno zapeli zahvalno himno in delili vsem udeležencem v cerkvi spominke podobice. Prav prijetno so povabljeni k jubilejni daritvi zlasti vsi sodržniki, prijatelji, znanci in v Ljubljani živouči ljubljani imenovanih gg. zlatomašnikov.

Praznik sv. Vincencija Pavelskega v cerkvi Sreca Jezusovega se bo obhajal danes po naslednjem sporedu: Ob 5 in pol 6 bodo tihá sv. maše s obhajalom vernikov. Ob 6. uri bo zlata maša, gospoda dr. Franca Knava, duhovnika Mis. družbe. Najprej bo zlatomašni govor, ki ga bo imel zlatomašnikov sodelavec v Macedoniji g. mislonar Alojzij Plantarič; nato bo blagoslov z Najsvetejšim, ki ostane izpostavljen za celodnevno čestčenje; nato pa zlata sv. maša. Tihá sv. maše bodo še ob 7, 8, 9, 10, 11. Zvečer bo ob pol 8 slavnostna pridiga o sv. Vincenciju, ki jo bo imel sent-peterski župnik g. svetnik Alojzij Košmerl. Pri pridigi bodo pete litanije in zahvalna pesem. — V osmini praznika sv. Vincencija bo vsak dan ob pol 7 sv. maša s blagoslovom in zvečer ob pol 7 litanije s blagoslovom. — Na praznik sv. Vincencija morajo vsi verniki v cerkvi Sreca Jez. prejeti popoln odpustek na leti način in pod letimi pogoji, kakor na porcijnaku, in še enkrat v osmini pod navadnimi pogoji popoln odpustek.

Naznanila ljubljanskih prireditev

Dramsko gledališče
Sreda, 19. julija: Zaprto.
Četrtek, 20. julija, ob 18: »Kozarec voder«. Red Četrtek.
Zaradi pogreba dramskega režiserja J. Koviča ostane Drama v sredo, 19. t. m., zaprtá. Red Sreda bo imel predstavo »Marija Stuarta« namesto v sredo, izjemoma v soboto, 22. t. m. To bo zadnja dramska predstava letošnje sezone.

Operno gledališče
Sreda, 19. julija, ob 18: »Mrive oči«. Izven. Cene od 40 lir navzdol.
Četrtek, 20. julija, ob 18: »Carmen«. Red B. E. d'Albert »Mrive oči«, opera s prologom po pesniti H. Heinza Ewersa in M. Henryaca, Prevot N. Stritof. Osebe: pastir — Banovec, kosce — Dolničar, pastirček — Barbičeva, Arselius — Janko, Myrtoce — Heybalova, Aurelius — Galba — Dolničar, Arselius — Poljanarjeva, Marija iz Magdala — Golobova, Ktesiphar — M. Sancelin, Rebecca — Poličeva, Ruth — Karlovcva.

Naj ne bo Slovenca, ki ne bi segel po knjigi dr. Franca Grivca **NARODNA ZAVEST IN BOLJŠEVIZEM** in z njo opremil svojo knjižnico ter tudi s tem izpričal svojo narodno zavest

smi, katerih motivi so lepa prirodna razpoloženja v zvezi z ljubezenskim iskanjem, rahlo erotičnostjo, ki se nikdar ne sprosti v ljubezenski strasti, temveč jo vedno vodi trezna misel. Tu so ožnje jensko razpoloženje belokranjskega vinorodnega griča, spomin na umrlo Mijo, slovo od dekleta itd. Če so te pesmi hladne in polne neke smrtne prirodne lepote, so toplejši toni že v Pičalki. Lepa pa je predvsem Mesečina, najlepša pesem v tem ciklu. Zadnji dve Oktobar 1939 in Zvezda pa že dihalo vzdruže velikih političnih sprememb v Evropi, ki so tej rahli erotiki odvrnile pozornost od lastnih zadev na vprašanja »potravnih rož iz kipečih src v svetu.

Zato je drugi ciklus (7 pesmi) posvečen domači vasi Rodinam nad Črnomljem, toliko bolj poln domotožja in hvale rodih lepote in zrele ljubezni. To so pesmi napisane iz Milana in Beograda. Posebno občute Rodin iz Milana je polnokrvno in spominja na Župančičevo doživetje Bele Krajine. Doživlja iz Beograda pa so gotovo zadnje tri pesmi Tihá žolta luč, Pomladne vode in Ob logu, ki so morda najlepše in najbolj svojske Beličičeve pesmi, v katerih je polna lepota narave in toplo občute domačnosti in ljubezni podano na najpristnejši impresionistični način. Te tri pesmi so tudi postavljene v središče zbirke.

Obvestila »Prevoda«

Prevoz racioniranih živil
V smislu veljavnih predpisov se smejo racionirana živila uvažati v Ljubljano le z dovoljenjem »Prevoda«. Kdor akusa uvažati živila v Ljubljano brez dovolilnice, se smatra za tihotapca, polteljska oblast ga kaznuje, blago mu pa zapleni. Prošnje za vrnitve zaplenjenega blaga se ne morejo uvaževati.

Občinstvo se zato opozarja, da si vsled pred uvozom racioniranih živil v Ljubljano v lastnem interesu izposluje dovolilnico »Prevoda«. Dovolilnice izdaja odsek za dovolilnice, Novi trg št. 4, pritličje.

Delitev zaseke — popravek
Stranke mesarja Skufce Alojza, Celovška oziroma Vodnikova cesta, bodo prejele zaseke dno 20. julija 1944 pri njem samem, ne pa pri mesarju Jelencu, kakor smo objavili.

Delitev kondenziranega mleka zamudnikom
Oseba med 60. in 75. letom, ki še niso dobile kondenziranega mleka, ga lahko dvidnejo 19. in 21. julija v mlekarnici: Mahovci (Tržaška 42. Gruden (Celovška 101), Lovšin (Strossmayerjeva 4), Kreec (Vošnjakova 4), Levka (Miklošičeva 4) in Kerin (Iliška 15).

Važno za trafikante

Termin za oddajo vpisnikov je odložen za nedoločen čas.

Izplačila terjatev iz koncentracijskih taborišč v Italiji

Finančni oddelek šefa pokrajinske uprave razglašá:

Oni bivši interniranci italijanskih koncentracijskih taborišč, ali njih svojci, ki so pri finančnem oddelku šefa pokrajinske uprave ali pri ravnateljstvu računovodstva prijaviili terjatve iz nevnovčenih taboriščnih bonov, iz nevdignjenih dobroimetij pri taboriščnih ali kazničnih uravah ter iz neizplačenih denarnih pošiljk, naj se zaradi izplačila zglašijo čimprej osebno med uradnimi urami pri finančnem oddelku šefa pokrajinske uprave v Gregorčičevi ul. št. 20, II. nadstropje, šolska soba II D. V uvaževanja vrednih primerih so dopustna tudi pooblastila.

Ta razglas ne zadeva drugih morebitnih prijavljenih zahtevkov internirancev ali njih svojcev za izgubljena oblačila in vrednote, za nedostavljene pakete, za odvzet denar, za shranjen denar pri taboriščnih ali kazničnih uravah, za katerega niso bili izdani boni ali ustrežna potrdila in pod.

RAZSTAVA ANICA SODNIK ZUPANČEVA PASAŽA - 605

RAZSTAVA ANICA SODNIK ZUPANČEVA PASAŽA - 605

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav; vmes: 7.30 Poročila v slovenščini — 9 Poročila v nemščini — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda — 12.45 Veseli zvoki za premor — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Vaškemu nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Otroško uro vodi Slavica Vencojz — 17.45 Vesela igra — 19 Slovenske pesmi poje tereot soster Finkovih — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Razgledi — 20 Poročila v nemščini — 20.15 Večerni koncert: Ljubljanski komorni duo, izvajata Jan Šlajs violino in Ant. Trost klavir — 21 Tako si zamisljám ljubezen — 22 Poročila v nemščini, napoved sporeda — 22.15 Glasba za lahko noč — 23 Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

Onevne novice

Dekleta!
Ne pozabite, da je danes od pol 20 do pol 21 za vas molitvena ura v stolnici. Dekleta napolnite stolnico. Knjižice z molitveno uro »Za blagor naroda in domovine« boste dobile v cerkvi.

Žene in matere!

Jutri, v četrtek, je za vas molitvena ura v stolnici od 16 do 17. Pridite v čim večjem številu! Knjižice z molitveno uro »Za blagor naroda in domovine« boste dobile v cerkvi.

Danes, v sredo bo ob 6.30 na Rožniku sv. maša za pokojnim svetnikom Andrejem Ažmanom ob priliki obletnice njegove smrti.

Sv. maša zadržanca za blagopokojnim ravnateljem g. Josipom Christofom bo v četrtek, 20. t. m., v cerkvi sv. Petra ob 7.

Sv. maša zadržanca za pokojnega poročnika Perišca Friderika bo v sredo, 19. julija, ob 7 pri oo. frančiškanih.

Sveča maša za žrtvijo komunističnega nasilja 5. g. Ivanom Kastrensom, župnikom na Suhorju, bo ob drugi obletnici njegove smrti v petek, 21. t. m., v frančiškanski cerkvi ob 7.

Tečaj za ročno predenje so prične sopol dne 1. avgusta in bo trajal 14 dni. Tokrat se vrši tečaj popoldne ob 3-6, oziroma se določi čas v sporazumu z udeležencami. V tem kratkem času se je mogoče naučiti predenja in mikanja raznih vrst volne in predelane stare, rabljene volne, kar je za današnje čase zelo važno. Kolovrati so udeležencam za ponk na razpolago. Prijave dnevno od 9-12 na Zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Dolencjeva 23, Oražnov dijaški dom.

Knjižica za molitvene ure

»Za mir med narodi« se dobi v Mladinski založbi (Stari trg 30). Cena 3 lire

Velik plesni večer v veliki unionski dvorani. Jutri v četrtek bo ob pol 8 zvečer v veliki unionski dvorani izredno zanimiv večer pod naslovom: »Dunaj v besedi in plesu«. Plesna bosta izvajali članici dunajske državne opere: Toni Birkmayer in Trudie Klotz. Vmesno besedo bosta recitala člana dunajskega dvornega gledališča: Inge Fürst in Reinhold Sieger. Na klavirju bo spremljala plesna gospa Bartela. Podrobní spreved, ki bo na razpolago od danes naprej v knjigarni Glasbene Maticae, prinaša vse točke, ki se bodo na tem izredno zanimivem večeru izvajale. Opozarjamo na začetek ob pol 8 zvečer, jutri v četrtek. Predprodaja se začne še danes popoldne v knjigarni Glasbene Maticae, cene običajne — koncertne.

Stenografski in knjigovodski počitniški tečaj: Pouk stenografije prične v torek, 18. t. m., pouk knjigovodstva v sredo, 19. t. m. Vpisovanje se vsi teden dopoldne in popoldne do 19: Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2, II. nadstropje.

Poizvedovanja
Smole Zora roj. Lazar, rojena dno 6. III. 1912. je od dne 17. VII. od 9 jutraj pogrešana. Sja je iz Zvonarske ul. 3 proti Deželjmu domu ali bolnišnici. Imenovana nosi svetlo pikčasto obleko, svetlo moder letni plašč, bele sandale in rjave nogavice. Postava je bolj visoka, lasje ima kostanjeva. Kdor bi kaj vedel o imenovanj, naj javi upravi policije ali v trgovino Tribuna, Karlovska c. 4.

Najša sem zaposleno v tramvaju. Dobil se v Scopoljivi 12, Zg. Sika.

SLOVENČEVA KNJIZNICA
namerava izdati v slovenskem prevodu znamenito delo Aleksandre Anzerove AM WEISSEN MEER

Prevajalec je to delo prevajal iz knjige, ki ji manjkajo tri strani. Zato vljudno prosimo, da bi kdo, ki ima to knjigo, (v Ljubljani je bilo prodanih 10 izvodov) le-to posodil vsaj za en dan Slovenčevi knjižnici, Kopjarjeva 6, da bi mogla dovršiti prevod in knjigo kmalu izdati.

KULTURNI OBZORNİK

Nova pesniška zbirka
V. Beličič: Česminov grm.

Zadnji čas je bogat s pesniškimi zbirkami, saj je od Salijevih Srečavanj s smrtjo do danes v nekaj mesecih izšlo nič manj kot enajst pesniških zbirk, češar nismo še nikdar doživeli v tako kratkem času. Velja jih kar napisati ob tej priliki, ko naznanjamo izid nove pesniške zbirke: Salij: Srečavanja s smrtjo, Gradnik: Pesmi o Maji, Erjavce: Mladostni plameni, Balantič: V ognju groze plapolam, Bekšov Sonetni vence, Podbevšek: Slovenska lirika, P. Krizostom: Božji smehljaji, Gregorčič: Ojki, moj prevod Kasprovih Himen in podob na steklu, ter zadnji dve zbirki, ki sta skupaj izšli: Beličič: Česminov grm in M. Šarabon: Bolečina. Vsak čas pa bo izšla še nova izdaja Gregorčičeve Ojki, Balantičevega Sonetnega venca in Salijev Spev rodni zemlji, vse pri Bibliofilski knjižni tomboli, poleg eventualnih zbirk, ki jih pripravljajo privatne založbe. Vsekarer zanimiv pogled na slovenski pesniški trg v današnjih časih. Znamenje je to, da so mladi pesniki dobili pogum stopiti pred javnost, pa tudi, da se je v občinstvu vzbudilo zani-

manje tudi za vezano besedo, ki jo je zastiral do sedaj blazanstvo za romani in širokim branjem. V materializmu časa je človeku tako potrebna tihá, lirčna lepota, ki prihaja iz srca in gre v srce.

Tudi Beličičeva zbirka »Česminov grm« je taka tihá lepota, ki jo občuti le dobro srce pesnika in človeka. Kako lepo je orisan tak česminov grm v začetni pesmi, ki takoj izda tudi način Beličičevega pesnjenja:

Česminov grm, iz hregovitih tal rastoč, posut z ostrim bodičjem, od cvetja žolt — ob kliku in spreletu te veter komaj zmake sredi trav. Avgust predahne nedrja dobrav, tedaj med skalami zakrnavi in s trpkimi dežulji pičilo pogostiš.

Pičje in pesnika, ki zna doumeti to tiho življenje narave in občuti lepoto takega cvetočega grma, da se mu utrga vzdih:

Ti ljuba priča mojih jasnih dni, kako je tuje, kjer te ni!

Taka je uvodna pesem.

Zbirka sama pa je razdeljena v tri oddelke, ki sicer nimajo posebnega naslova, so pa ločeni s posebnimi okusnimi vinjetkami. Prvi del obsega deset pe-

V zadnjem tretjem delu (10 pesmi) pa so Beličičeve najnovejše pesmi, pa tudi najodbojnejše po motivih in stvarnosti. Vkljen je ta ciklus med dve družinski pesmi, novoporočno Molk, ki je poseben lepa, in Smrt in življenje, ki z rojstvom sina označi kontrast tragičnih naših dni. Teža časa, ki je naznačena že v lepi impresiji Svečnica, pa pride do veljave v Zalosčinkah, ki jih Beličič poje žrtvam komunističnega pokolja v l. 1942., Jaroslavu Kiklju in njim, ki so mu sledili (Zalostinke), predvsem Ehrlichu, katoremu je posvetil pesem Mi-ka-el, ter dvajsetim Stražarjem, katerih slike vise v Izbi in ki so vsi šli za svojim vodnikom:

Odtelej zvesto prihaja k nam Janjica Smrt. Najboljšim ercem svoj poljub je dala — in mi strmimo v opusteli vrt.

Te pesmi so večinoma nove, še nikjer priobčene, ter so svojski izraz sodobne poezije in sodobnosti Beličičeve lire. Ze prej je rahla erotika dihala vzdruže časa, približajočega se z nevihto, zdaj pa je še celo začelava z usodo naroda. Zapel je zalostinke tudi Pregnancem iz domov, krepko Staroletno 1943, usodni osamelosti domačih trt in osodu iz Rodin, ki je padel tudi kot žrtev Kajrove roke. Ta ciklus vsebuje tako poslanice mrtvim ter je dosejel najlepši pesniški spomenik izrazit žrtvam protikomunističnega odpora.

Beličičeva zbirka Česminov grm vsebuje mnogo tihih lepot, lepih pokrajinskih razpoloženj, po katerih je znan tudi v svoji prozi, zlasti po nekaj tihih pesmi, ki sem jih podčrtal (Mesečina, Moje Rodine, Tihá žolta luč, Pomladne vode, Ob logu, Molk, Svečnica, Staroletna 1943, Trte...).

Posebno dobro dene izbranst Beličičevih pesmi. Majhna zbirka 24 pesmi v svojski obliki, kakor jo je določil arh. Gajšek in opremil z vinjetkami, bo lep oddih v današnjem času za vse tiste, ki občutijo tudi preprosto naravo, tiho bitje srca in tragiko časa. Beličič ne prikipava sicer od pesniškega ognja, temveč v svoji brezstrastnosti dojemá in nam daje na svoj način nekakšna tihobitja, ki bi bila še boljša, da pristnih razpoloženj ne moti včasih prejasno izražena misel.

Zbirka je izšla kot nagradna knjiga naročnikom Naše knjige, dobi pa se tudi na knjižnem trgu (broš. 22, vez. 36 lir).

~ ~ ~

Sikar Veseli živi. — V Kulturnem obzorniku smo se na podlagi poročil, ki smo jih dobili z Dolenjske, spomnili smrti staroste slovenskih slikarjev, 85-letnega Farda Vesela. Med tem pa se to sporočilo demantira ter smo samo vesel, da sporočilo ne ustreza resnici. Gospodu Veselu želimo še mnogo veselih let!

Kaj je novega pri naših sosedih?

S Spodnje Stajerskega

Posebna riba v Dravinji. V bližini Ptujске gorie je imel ribič Ivan Slugovič konec junija posebno srečo. Nekega dne, ko je močno deževalo in je Dravinja narastla, da bi bilo skoro potrebno za prevoz Jalenovih drevakov, je Slugovič v ribarsko mrežo zajel 4 kg težko ribo. Bila je podobna ščki, a na glavi je imela dve trdi koščen rogovi. Plavut je imela razdeljen na dva dela. Košče ni imela skoro nobenih, le hrbtnica je bila močnejša. Meso je bilo slastno in zelo masno. A te dobrote

Knjiga dr. Franca Grivca **Narodna zavest in boljše vize** je samoniklo znanstveno delo ter je kot tako slovenskemu inteligentu neobhodno potrebna

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Zaprte ceste
Cestni odsek mestnega tehničnega oddelka bo napravil penetracijo Tomanove, Gajeve in Puharjeve ulice do Gledališke ulice, nadalje Gledališko do Gajeve ulice, prav tako pa tudi Zaloške ceste do železniške proge ter bo z demol prišel takoj. Te ulice in ceste bodo zaradi dela za kratko dobo sem in tja zaprte ter naj se vozniki in avtomobilisti tedaj poslužujejo stranskih komunikacij.

Boj na trimostju
Borba, bitka, vojska, boj, to so besede, ki jih danes slišimo in beremo vsak čas. Slišimo jih, beremo jih in pri srcu nam je težko.

Poleg krvavih bojev so pa tudi taki, da se ob njih razvedriš. Kadar se na zelenem polju dve mesti pomerita, katero je spretnейše v nogometu, je ta boji ljudem v veliko zabavo. Celo premagana enajstorica je dobre volje: Saj so se dobro držali zmagovalcev mora biti edino njim hvalečen za zmago, brez njih bi je nikdar ne imel. Gledalci bi jih pa tudi prikrajšani za veselje, ki so ga imeli ob pogledu na mrežo v »vrtatih« se zibajočo, ko bi bil vratar premaganevo žoge usodni prestrgel polot.

Prav je, da človek kdaj pomisli tudi na to vrsto bojev, sicer bi bilo kar prehud. Saj tudi pevci starih Grkov niso opevali le bojev krvavih, v katerih so padale trume vedeužnih krodriasih Ahajcev, njihove duše bežale v Hada temine, trupla pa postala ten pesjadi in pticam ujedam. Poleg teh bojev je popisalo pero tudi boj med žabami in mišmi v pesnitvi »Batrahomihomahia«.

Ce se je zdelo za mujo in vredno staremu pevcu spraviti tak boj v stih obsejnega epa, o katerem se še po tisočletjih uči naša mladina, zakaj bi bilo črnila škoda za boj, ki se je pravkar odigral v sredi Ljubljane na kraju, ki je ponoč našega mesta, na trimostju.

Jutro, 13. julija. Sonce je razbilo oblake, ki so bili napolnili Ljubljanko, da se je z motnimi rjavimi valovi penila ob oporniku srednjega mostu, zidanega nadvojvodi Karlu na čast. Ob pol 8, malo je bilo še ljudi tedaj na ulici, se je zaslišalo iz Wolfove gromko — prav za prav — cvileče kričanje. Dve ženski obloženi s torbami kakor nekdanji vitezi z oklepom, sta si skočili nasproti. Razvil se je pravi viteški turnir. Jezik in pest sta se bliskovito sukala in zadajala krute udarce. Kakor je končno v vsakem boju ravnotežje omajano — sicer bi en sam večno trajal — tako se je tudi tu začela fronta pomikati proti Tromostju. Tu je slabotnejša stranka še enkrat napela vse sile, da ne bi odšla premagana z bojišča; in res doslej zmagovita nasprotnica je spo-

Se ta teden bo izšla nova knjiga »Slovenčeve knjižnice«

Paul Heyse:

STEKLAR IZ MURANA

To je zgodba mladega steklarja iz Benetk, ki se mu je posrečilo ustvariti kristalno steklo. Uspeh mu je prinesel veliko slavo, toda tudi težke ure v njegovo globoko in čisto ljubezen. Nazadnje se vse lepo uredi in reši. Zgodba je romantična, toda prijazno pisana. Bralcem bo v užitek.

je bilo deležnih le malo število ptujskih sladkosnednežev. Med ljudstvom kroži praznoverna govornica, da pomeni taka riba celo leto slabo vreme in hudo zimo. Tudi leta 1918 so baje ujele na trnek tako ribo v Dravinji blizu Makol.

12 Hrvaške

Vojaška slavnost v Zagrebu. Na Poglavnikov rojstni dan je bila poleg drugih številnih prireditev v Zagrebu tudi velika vojaška slavnost zagrebške posade.

Nove cene v hrvatskih gostinskih obratih. Hrvatski urad za določevanje cen in mezd je izdal nove predpise glede cen v gostinskih obratih. Po teh predpisih je delala razdeljena v več kategorij. V prvo kategorijo spadajo mesta Zagreb, Mostar, Sarajevo, Zemun in Osiječ, vsa zdravilišča in kopališča in kraji na jadranskih otokih. V drugi kategoriji so vsa mesta in kraji, v katerih imajo

svoje sedeže upravne oblasti prve stopnje. V tretjo kategorijo pa spadajo vsa ostala hrvaška mesta in kraji. V mestih prve kategorije so gostinski obrati razdeljeni v štiri razrede. V prvem razredu si lahko ti obrati zaračunavajo 48% poslovnega dobička, v drugem 30%, v tretjem 20% in v četrtem 12%. Gostinski obrati druge kategorije si lahko zaračunavajo poslovne dobičke od 15 do 25%, v tretji kategoriji pa od 10 do 15%.

Nadžkof dr. Stepinac deli zakrament sv. birmе vojakom. Pred kratkim je zagrebški nadškof dr. Stepinac podelil v neki zagrebški vojašnici zakrament sv. birmе vsem tistim mlajšim hrvaškim vojaškim letnikom, ki dosedaj iz kakršnega koli razloga še niso bili pri birmi. Vojašnici je imel nadškof najprej sveto mašo in pridigo. Vsakemu birmancu je nadškof podelil v spomin na ta dogodek led molitvenik. Birmancem so bili za botre podoficirji in oficirji hrvaške vojske.

Letošnja obvezna oddaja žita in stročnic na Hrvaškem. Hrvatski kmetijski minister dr. Hefer je izdal odredbo, po kateri bodo morali hrvaški kmetje tudi letošnji oddati državi gotove količine žitnega pridelka in stročnic. Zaradi pravičnejše ureditve oddaje so hrvaško drž. ozemlje razdelili na štiri področja. V najrodovitnejšem področju znaša obvezna oddaja žita od vsakega katastrskega joha 20 kg žita, v manj rodovitnih krajih, t. j. na Krasu, pa samo 5 kg.

Med potrebno prehalstvo velike župe Prigorje so hrvaške oblasti nedavno razdelile 5 milijonov kun. Prehalstvo te velike župe je v glavnem trpelo od godnjih tolovajev ter od anglo-ameriških letalskih napadov.

General Tomašević v Splitu. V Split je nedavno prišel hrvaški general Tomašević, poveljnik nekega oddelka v Primorju. V Splitu je pregledal vse enote hrvaške vojske ter orožniške oddelke.

Iz Srbije

Komisija za ugotovitev premoženjskega stanja srbskega uradništva. Srbski ministrski predsednik je imenoval predsednika in člane posebne komisije, ki bo ugotavljala in proučevala premoženjsko stanje vsega uradništva v srbskem finančnem ministrstvu. Za predsednika je imenovan kasacijski sodnik Tihomir Jovanović.

Praznovanje kosovskega spomina v Beogradu. V spomin na kosovsko bitko je bila tudi letos v beograjski saborni cerkvi zahvalna služba božja za vse padle junake na Kosovski polju in v vseh ostalih bitkah. V cerkvi so bili navzoči vsi člani sedanje srbske vlade z ministrskim predsednikom generalom Nedičem na čelu.

Poletno škropljenje sadnega drevja

V letošnjem hladnem in deževnem poletju se razvija škrlup na sadnem drevju, posebno na jablanah in hruškah tako močno kakor sadjarji kaj takega ne pomnijo. Tudi mila zima je bila zanj kakor za vse sadne škodljivce ugodna. Kljub temu, da smo po evetju morala že dva — ali celo trikrat škropiti, bo treba sedaj v juliju škropiti še enkrat, če hočemo, da bomo pridelali vsaj kolikor toliko zdravo sadje. Škropiti treba, ker ni na razpolago bakternih preparatov, z 2% žvepleno-apneno brozgo. S tem zadnjim poletnim škropljenjem konec julija ali začetkom avgusta obvarujemo sadje pred novimi okužbami po škrlupu tekomo avgusta in septembra ter povečamo trpežnost sadja, ker je to sadje manj nagnjeno h gnilobi v sadni šhrambi. To zadnje poletno škropljenje pa je potrebno tudi, da zatremo drugi zarod jabolčnega zavijača, povzročitelja živostit sadja. Ta drugi zarod se v Ljubljani zadnja leta in tudi letos močno pojavlja v mesecu juliju. Zvepleno-apneni brozgi dodamo zato 300 g arsenikovitih preparatov (strup) na 100 litrov brozge, toda le pri poznih (zimskih) sortah, ker mora poteti od škropljenja do bratve vsaj 3 tednov, da dež izpere škropilno s snedežev, sicer bi bilo uživanje takega sadja opasno. Zato tudi pod drevjem ne sme biti zelenjava (n. pr. solate). Ker primanjkuje arsenikovitih preparatov, bo Podružnica SVD Ljubljana I opravila to škropljenje svojim članom le na njihovo posebno naročilo. Naročila sprejema društvena pisarna v Franciskan-

ski ulici št. 6. II. nadstropje. Zavijača pa uspešno tudi lovimo a pasovi, iz valovite lepenke, lesne volne ali slame, ki jih pritrđimo na drevje ter od časa do časa pregledamo in pokončamo, kar se je nabralo zavijačevih gosencov v njih. Škrlupo pa moramo pobirati odpadlo piškavo sadje pod drevjem, da uničimo zavijačeve gosence, preden zapustijo plodove in se skrilejo v prezimovališča.

Zapustila nas je naša ljubljana hčerka, sestra in svakinja, gospodična

Ivanka Hočever

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 19. t. m. ob pol 3 popoldne z Zal, kapele sv. Janca na pokopališču k sv. Križu.

Ljubljana, Tarjak, dne 17. julija 1944.

Zalujoče rodbine:
HOČEVAR, PINTERIČ, MEDEN in PRITEKELJ.

MALI OGLASI

Službe dobe STENODAKTILO- GRAFIJNO sprejemno. Zglasi se v Beechovnovi ul. 4-III. denso. (b)	Prodamo PREKLJE za filol in paradižnik dobit pri Gospodarski zvezi v Maistrovi ul. 10. I
GOSP. POMOČNICO pridno in pošeno, za vsa gospodinjstva, sprejemno a t. avg. Irena in plača dobra. Naslov v upravi »Slo.« pod št. 6215. (b)	BLAGO za 3 moške obleke in za srcaje prodam. Naslov v upravi »Slo.« pod št. 5872. (d)
POSTREZNIČO ki zna nekoliko šivati, sprejemno za dopoldanske ure. Vpratišči: Ulica 3. maja 2. III. nadst., od 1-3.	PISALNI STROJ najnovejša vrsta, izvrstno ohranjen, poceni prodam. Ogled od 18 do 20. Naslov v upr. »Slo.« pod št. 6288.
DEKLE sprejemno v cvetličarno. Predstavi naj se od 10 do 12 dop. v cvetličarni »Perant« pri tromostovju. (b)	STAVBNO PARCELO ob vodovodu in elektriki ter skoraj nov trikotni prodam. — Dravje, Vodnikova c. št. 265. (p)
Kupimo MOSKO OBLEKO dobro ohranjeno — za visoko osebo, ali pa 3,20 m blaga s podlogo kupim. Ponudbe in upravo »Slovenca« pod »Nujno rabimo št. 6285.	POIZVEDBE Damska ZAPESTNICA je bila zgubljena v nedeljo po Tržaški cesti. Najditelj je naprosen, da jo odda v upravi »Slovenca« proti visoki nagradi. (e)
TRGOVINA OGLEJ Mestni trg 3, stano kupuje in sprejema tudi v komisijsko prodajo: stanovanjsko in pisarniško opremo — kavne, otomane, športne in globele vovčke, slojčivo in otroške postelje, kolesa, harmonike, radio aparate, fivalne in pisalne stroje, preproze rjuhe in kapne, porcelan, servise, štedilnike in vse vrste uporab. predmete.	Pohišivo SPALNICO pleskano, s spodnjimi žimnicami, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6512.
Kupimo dobro ohranjeno — za visoko osebo, ali pa 3,20 m blaga s podlogo kupim. Ponudbe in upravo »Slovenca« pod »Nujno rabimo št. 6285.	Kolesa VEČ KOLES damskih, moških in pa otroških, zelo ugodno napravlja. Muzejska 9. dvoršče. (oo)
POZORI Kupujem vrste in vse tekstilne odpadke ter plačam po najvišji ceni. GREBENČ Alojzij, Galtsuova nabrežje 39. Ljubljana. (k)	Kolesa VEČ KOLES damskih, moških in pa otroških, zelo ugodno napravlja. Muzejska 9. dvoršče. (oo)
OTROŠKO KOLO žensko, kupim. Ponudbe in upravo »Slovenca« pod »Kolo« št. 6309.	MOSKO KOLO skoraj novo, prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6502. (oo)
Knjige VSAKO antikvarično slovensko knjigo, revijo, časopis, posamezne odditke kakor tudi stare listine kupuje in najboljšje plačuje Knjižarna Janez DOŽAN, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.	MOSKO KOLO Steyer, novo, prodam. Naslov v upravljanju »Slovenca« pod št. 6511.
Knjige VSAKO antikvarično slovensko knjigo, revijo, časopis, posamezne odditke kakor tudi stare listine kupuje in najboljšje plačuje Knjižarna Janez DOŽAN, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.	Razno KLAVIRJE strokovnjaško popravila in uglašuje: Prva kranjska izdelovalnica klavirjev. Ljubljana. - Privoz 10, tel. 53-48.
Knjige VSAKO antikvarično slovensko knjigo, revijo, časopis, posamezne odditke kakor tudi stare listine kupuje in najboljšje plačuje Knjižarna Janez DOŽAN, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.	Radio 5-cevni RADIO malo rabljen, ugodno napravlja. - Povletova ul. 72-II. (i)

ZDRAVILNA ZELISKA
 VSEH VRST POVRTNINO-SADJE GOBE
 IZBOLJŠANE
 REDNO KUPUJEMO
 HRANILNI PROIZVODI
ALPA LJUBLJANA
 VISAJKA 7 SKLAJŠČE
 VIDOVĐANSKA CESTA 41/10

UPRAVA
 DRŽAVNIH GLEDALIŠČ
 V LJUBLJANI
 in
 ZDRUZENJE
 GLEDALIŠKIH IGRALCEV
 V LJUBLJANI

javljata, da je umrl gospod

Jože Kovič

režiser Državnega gledališča.

Pokojnemu članu, režiserju in igralcu, ki je vse svoje dragocene umetniške sposobnosti dal slovenskemu gledališču, bomo ohranili svetel spomin.

Pogreb bo v sredo, 19. t. m. ob 15.30 z Zal, kapele sv. Andreja.

V Ljubljani, 18. julija 1944.

TEL **KINO »SLOGA«** 27-40
 Senzacionalna sodna obravnava o zagoneznem umoru tvori vsebino tega psihološko-globokega in napetega filma, ki je prvovrstna umetnina in doživljaje zase

»Ob 9 pride Harald«

V glavnih vlogah: Irene v. Meyendorff, Anneliese Uhlir, Roma Bhan, Hans Nielsen, Werner Faetterer, Josef Sieber.

PREDSTAVE ob 16 in 19.

TEL **KINO »MATICA«** 22-41
 Odlična umetnika Marianne Hoppe in Willy Birzel v moderni ljubljani igri iz umetniškega življenja

»Brez tebe ni življenja«

V ostalih vlogah: Fita Benkhoff, Paul Dahlke, E. F. Fürbringer.

PREDSTAVE ob 16 in 19.

TEL **KINO »UNION«** 22-21
 Zaradi tehničnih zaprek ne moremo predvajati napovedanega Heinz Rühmannovega filma »E ENKRAT STUDENT«, zato predvajamo njegov še boljši film

»Gasmann«

v režiji najboljšega in najbolj slovitega nemškega režiserja prof. Carla Froelicha. Zaradi nagle spremembe nismo mogli filma opremiti s slovenskimi napismi, kar naj nam blagovoli cenj. občinstvo oprostili.

PREDSTAVA danes le ob 17!

Večerna predstava zaradi koncerta odpade.

Ne prezrite knjige dr. Franca Grivca Narodna zavest in boljše vize

†

DOTREPLA JE MOJA LJUBLJANA - ŽENA, GOSPA

MILICA FASAN

POGREB BO V CETRTEK, DNE 20. JULIJA 1944 OB 5 POPOLDNE Z ZAL, KAPELE SV. NIKOLAJA K SV. KRIŽU.

LJUBLJANA, DNE 18. JULIJA 1944.

ING. VLADISLAV FASAN

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočustvovanja ob težki izgubi naše ljubljene soproge in tete, gospe

Možina Ivanke

posesnice in gostilničarke

se vsem najtopeje zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, g. dr. Rus Mavriciju za skrb in nego za časa boleznj, pevcem za ganljivo petje, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem onim, ki so blagopokojno spremljali na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 18. julija 1944.

Zalujoča družina Možina

ŽOGA SREČE

»Čudna zadeva, tisti žebelj v tvojem čevlju, fant!« je rekel. »Kaj sklepaš iz tega.«

»Da nekdo očitno ne želi, da bi še nadalje igral za Stettinsko žogo, se je nasmehnil Anton. »Nekeč — upam, da bo to kmalu — bom že dognal, kdo je ta nekdo, potem pa — Anton je umolknil, toda oči so se mu iskriale in stari športnik je opazil, da je imel mladenič pesti stisnjene.

»Veš, če potrebuješ kakšne pomoči pri tem opravilu, kar povej!« je rekel Yorker. »To je najpodlejši trik, kar sem jih kdaj čul v nogometu. Ako bi bil jaz na tvojem mestu, bi izročil vso stvar Zvezi, da ona preišče zate.«

»V tej zadevi bom sam preiskaval. Rudi« — obadva sta se sedaj že navadila klicati drug drugega s krstnim imenom — »in potem mi bo mogoče, da v svoje zadovoljstvo dovršim vse.«

»Hm,« je zagodrnjal Rudi. »Zanimalo pa me bo, ko bom izvedel, ali je bil tisti žebelj res zastrupljen. Ako je bil, in jaz mislim, da je bil — se bo

stvar izkazala kot poskušen umor — in to bo lep škandal. A —endar mi sporoči, Anton.«

Naslednje nedelje zvečer je imel Anton pri starem Benu dva obiskovalca. Eden je bil Johann Beck.

Spremljal ga je njegov prijatelj Singer, klubov zdravnik.

»Ali veste, da imate neznanstvo erčo, mladenič?« je rekel zdravnik, ko so vsi trije sedeli. »Preiskal sem tisti žebelj, ki smo ga našli večeraj popoldne v vašem desnem nogometnem čevlju v Črnem Krogu in iz njega se kar cedi strupa. Ako bi se ga bili dotaknili z ного in si kožo ob njem opranili, bi bili sedaj mrtvi!«

»Kaj?«

Anton je bil prepaden.

»Čisto resno govorim. Mislim, da bi bilo vam v prid, da bi policija preiskala to zadevo.«

Ledajci je Beck posegel v pogovor. »Za, sedaj hočemo pustiti policijo ob strani, doktor,« je rekel. »Jaz preiskujem že več zadev za Antona, in ta

stvar naj se pridruži ostalim. Ako bi se obrnili na policijo, bi ona utegnula samo skaziti vso stvar.«

»No, o tem seveda odločita vidva sama,« je odgovoril zdravnik. »Samo — potem bi mene pozvali na odgovor, ako bi se Antonu kaj nevěčnega pripetilo, preden se sedanja sezija konča. Ne vem pa, ali ne bi Papler, starešina in trener moštva, pri tisti priči kaj storil!«

Kmalu nato sta obiskovalca vstala, in Anton je ostal sam s svojimi mislimi. Te niso bile prijetne. Izvršil se je predizen, lokav poskus, da ga hladnokrvno umore. Samo v zadnjem trenutku so ga odkrili; še malo sekund, in želja njegovega neznaneega hudobnega sovražnika bi se bila zgrabila spolnila. V hudih holecinah bi bil lahko umrl na igrišču Črnega Kroga...

»Kdo je bil ta sovražnik?«

Ravno ko je razmišljal o tem zoprnem vprašanju, je nekdo potrkal na vrata.

»Naprejš!« je zaklical Anton, ki je mislil, da je bila gospa Schmiedova z večerjo.

Namsto nje pa se je prikazal imenitni, Stari Ben.

»Oprostite, prosim, gospod Hofer,« je pričel čvaja igrišča, »toda smem biti tako domač, da vas prosim, da mi me poslušate, kar vam moram povedati.«

»Gotovo,« je rekel Anton v zadregi.

»Te stene tukaj niso tako debele, kot bi lahko bile,« je nadaljeval Stari Ben, »in posledica tega je, da sem slišal nekoliko, kaj je rekel klubov zdravnik malo prej, ko je bil tukaj. Ampak veste, ne da bi pokušal ali hotel poslušati. Ali je res, gospod Hofer, da so v soboto našli zastrupljen žebelj v enem vaših nogometnih čevljev?«

»Čisto res Stari Ben. Toda starešina, gospod Papler ne želi, da se to raznese in tako vas prosim, da obdržite to stvar zase.«

»Hočem, gospod Hofer, posebno ako vi in očka« želita, da molčim o tem. To pa tudi sploh ni stvar, da bi ljudje govorili o njej. To je po vsej priliki prekleto, umazana, podla stvar — in jaz mislim, gospod Hofer, da vem, kdo je to storil!«

Glas se je staremu možaku tresel, tako je bil razburjen. Sklonil se je naprej in nogometarja s pokvečenim kazalcem potrpejpal po kolenu.

»Res, gospod,« je nadaljeval. »Jaz mislim, da vem, kdo je dal tisti žebelj v vaš čevlje!«

»Vi veste? A potem bi mi morali povedati!«

Spičito obljubljenega razodetja je bil Anton skoraj ravno tako razburjen kot njegov obveščevalec.

»Seveda — priseči ne morem,« je rekel Stari Ben, »ampak dovolite mi, da vam povem, kar sem videl na last-

ne oči, potem pa si lahko ustvarite sodbó.

Zadnji petek ponoči sem pil čaj in sem iskal svojo pipo, ko sem se nankrat spomnil, da sem jo bil pustil v oblačilnici. Tako silno pa me je mikalo, da bi kadil, da sem odšel naravnost ponjo. Ključem sem kajpada imel, ker je moja naloga, da zaklepam, kadar vsi odidejo. Ravno sem bil vtaknil ključ v ključavnico zunanji vrat, ki držijo na hodnik, veste, gospod Hofer, kar zaslišim neki šum. Podgana je, ki teka malo naokoli, si mislim. Ko pa sem prišel na hodnik, se nekaj zadene vame in me butne, da sem telebnil. Bil je neki človek, ne podgana, ki je bil v oblačilnici in, ako ta človek ni bil Kaiser, naj me zlodej vzame. Seveda je bilo vse temno, in sem ga videl samo bežno, kakor pravi te mu; toda spoznal sem ga po njegovem teku, potem ko sem ga pobral, odšel k vratom in klical za njim, da je bil Kaiser. Pomnite, gospod Hofer, da tega ne bi rad prisegel pri sođišču, toda človek, ki je v petek ponoči tekel proč, ko sem klical za njim, ki me je na hodniku zunaj oblačilnice podrl in tekel z navznoter upognjenimi koleni — edini človek v »Stettinskem« moštviu, ki ima navznoter upognjena kolena, je tisti podlež Kaiser, gospod Hofer!«

»Obdržite to zase. Bom poiskal gospoda Kaiserja.«